

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-057 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 25-29/685-414
Karar Tarihi : 07.08.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER: Ömer Volkan YAZAR, Bilge EMİNOĞLU, Şüheda CENGİZ,
Muhammed Salih TÜRK, Muhammed Enes DOĞAN, Burcu
SÖNMEZ, Buse Ceren YAŞAR

C. İLGİLİ TARAF: - HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ
Temsilcileri: Semra TÜRKÖZMEN GÖKÇE
Kavaklıdere Mahallesi Tunus Caddesi Tunus Apartmanı
No:19/3-4 Çankaya/ANKARA

D. ŞİKÂyetçİLER : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 07.11.2024 tarihli ve 24-45/1055-M sayılı ve 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1169-M sayılı kararları uyarınca AD Rossen Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ, Antalya Tarım Üretim Danışmanlık ve Pazarlama AŞ, Bayer Tohumculuk ve Tarım Ltd. Şti., Gautier Tohum Üretim Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti., Hazera Tohumculuk ve Ticaret AŞ, HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ, Metgen Tohumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., Multi Tohum Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ, Nunhems Tohumculuk AŞ, Rijk Zwaan Tarım Ticaret Ltd. Şti., Rito Tohumculuk AŞ, Sakata Tarım Ürünleri ve Tohumculuk San. ve Tic. Ltd. Şti., Semillas Fito Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ, Syngenta Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ, Vilmorin Mikado Tohumculuk AŞ ve Yüksel Tohum Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak yürütülen soruşturma kapsamında, Kurulun 17.07.2025 tarihli ve 25-26/627-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından gönderilen uzlaşma metni neticesinde soruşturmanın söz konusu teşebbüs bakımından sonlandırılması.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Karara konu olan iddialar özetle; HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ'nin (HM CLAUSE) hibrit endüstriyel kornişon tohumu ve hibrit sebze ve meyve tohumları pazarlarında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine yöneliktir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 10.05.2024 tarihinde intikal eden (.....)(.....) vekili tarafından kornişon tohumu ve sebze ve meyve tohumu pazarlarına yönelik olarak Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik (Aktif İşbirliği Yönetmeliği) çerçevesinde aktif işbirliği başvurusunda bulunulmuş ve söz konusu başvurunun tamamlanabilmesi adına 24.06.2024 tarihine kadar ek süre talep edilmiştir. Teşebbüse verilen ek sürenin

akabinde 05.07.2024 tarih ve 53351 sayı ile mevzubahis başvurunun nihai hali Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Yapılan başvuruda özetle;

- (.....)'te gerçekleştirilen şirket içi denetim sırasında teşebbüsün 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesini ihlal ettiğine işaret eden birtakım delillerin bulunduğu,
- Bahse konu iç denetimin bir hukuk bürosunun avukatları tarafından 19.03.2024 ve 29.04.2024 tarihlerinde (.....) çalışanlarının bilgisayarlarının ve cep telefonlarının incelenmesi suretiyle gerçekleştirildiği,
- Söz konusu incelemelerde (.....)'in 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden iki farklı yatay anlaşmaya taraf olduğunu gösterir bulgular elde edildiği,
- İlk ihlal türünün fiyat tespitine yönelik anlaşma, ikinci ihlal türünün ise rekabete aykırı bilgi değişimi olduğu,
- Söz konusu hukuk bürosunun avukatlarının bu delillere ilişkin daha fazla bilgi edinmek adına (.....) çalışanları ile görüşmeler gerçekleştirdiği,
- Elde edilen deliller ve (.....) çalışanları ile gerçekleştirilen görüşmeler ışığında her iki ihlal türünün de kartel niteliğinde olduğu sonucuna ulaşıldığı,
- İlk ihlalin, (.....) ile (.....) arasında gerçekleştiği, ihlalin 06.03.2019 ile 18.04.2024 tarihleri arasında devam ettiği ve fiyat tespiti yoluyla kartel niteliğinde olduğu,
- İlk ihlalde (.....) ile (.....) arasında kornişon tohumu için ortak satış stratejileri belirlemek adına doğrudan iletişim kurulduğu ve adı geçen çalışanlar tarafından yeniden satıcıların düşük fiyatlı satışlarla pazarı bozmalarını engellemek amacıyla çeşitli stratejiler geliştirildiği,
- İkinci ihlal bakımından ise, (.....) çalışanlarının rekabete aykırı bilgi değişimi ile ilgili olarak sebze ve meyve tohumu pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin çalışanları ile iletişim içerisinde oldukları,
- Söz konusu ihlalde tüm deliller toplu olarak değerlendirildiğinde rekabete aykırı bilgi değişiminin taraflarının Nunhems Tohumculuk AŞ (NUNHEMS), Rijk Zwaan Tarım Tic. Ltd. Şti. (RIJK ZWAAN), Bayer Tohumculuk ve Tarım Ltd. Şti. (BAYER), Hazera Tohumculuk ve Tic. AŞ (HAZERA), Hmclause Tohumculuk Tarım San. ve Tic. AŞ (HM CLAUSE), Enza Zaden Tarım Ar-Ge Taş. ve Tic. AŞ (ENZA ZADEN), Genta Genel Tarım Ürünleri Pazarlama AŞ (GENTA), Multi Tohum Tarım San. Tic. AŞ (MULTİ TOHUM), Proto Tohum Ltd. Şti. (PROTO), Syngenta Tarım San. ve Tic. AŞ (SYNGENTA), Yüksel Tohum Tarım San. ve Tic. AŞ (YÜKSEL TOHUM), Semillas Fito Tarım San. ve Tic. AŞ (SEMILLAS FITO), Remitto Tohum Ltd. Şti. (REMITTO), Vilmorin Mikado Tohumculuk AŞ (VILMORIN MIKADO) ve Antalya Tarım AŞ (ANTALYA TARIM) olduğu,
- Eldeki deliller bir bütün olarak değerlendirildiğinde rekabete aykırı bilgi değişiminin en geç 25.10.2020 tarihinde başladığının ve yine en erken 12.01.2024 tarihinde sona erdiğinin anlaşıldığı ve
- (.....) çalışanları ile yapılan görüşmelerde sebze ve meyve tohumları pazarında özellikle satış hacmine ilişkin olan rekabete hassas bilgi değişiminin uzun süren bir uygulama olduğu ve söz konusu bilgi değişiminin başlangıç tarihinin tam olarak belirlenemeyeceğinin belirtildiği

ifade edilmiştir. Ayrıca başvuru konusuna ilişkin olarak birden fazla teşebbüsün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiasına yönelik 41 adet belge sunulmuştur.

- (4) (.....)'in söz konusu başvurusuna ilişkin hazırlanan 30.07.2024 tarihli ve 2024-2-057/BN-01 sayılı Bilgi Notu ve 30.07.2024 tarihli ve 2024-2-057/BN-02 sayılı Bilgi Notu Rekabet Kurulu (Kurul)'nun 01.08.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-32/753-MP sayılı karar ile Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 6. maddesi kapsamındaki koşulları yerine getirmesi ve aynı Yönetmelik'in 6. maddesinin altıncı fıkrasında yer alan başvuru konusu kartele taraf olan diğer teşebbüsler ile kartel kolaylaştırıcılarını ihlale zorlamamış olması şartıyla, aynı Yönetmelik'in 4. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde (.....)'e para cezası verilmemesine ve 24-32/753-M sayılı karar ile hibrit endüstriyel kornişon tohum pazarında ve hibrit sebze ve meyve tohumları pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (5) Başkanlık Makamı'nın 26.09.2024 tarihli ve 97202 sayılı Görevlendirme Onayı ile 30.09.2024 tarihinde başlatılan önaraştırma kapsamında, 01.10.2024 tarihinde RIJK ZWAAN'da, SEMILLAS FITO'da, BAYER'de, HM CLAUSE'da, Ag Tohum San. ve Tic. AŞ (AG TOHUM)'de¹, HAZERA'da, Metgen Tohumculuk San. Tic. Ltd. Şti. (METGEN)'de, SYNGENTA'da ve 02.10.2024 tarihinde AD Rossen Tarım San. ve Tic. AŞ (AD ROSSEN)'de, YÜKSEL TOHUM'da, REMITTO'da, ANTALYA TARIM'da, MULTİ TOHUM'da, PROTO'da, VILMORIN MIKADO'da ve GENTA'da yerinde incelemeler yapılmış, yerinde inceleme ve bilgi isteme tutanağı ile teşebbüslerden bilgi talep edilmiştir. Ayrıca 03.10.2024 tarihinde (.....)'te teşebbüs yetkilileri ile görüşme gerçekleştirilmiştir.
- (6) Söz konusu bilgi taleplerine ilişkin cevabi yazılar; AD ROSSEN'den 09.10.2024 tarih ve 57408 sayı ile, METGEN'den 09.10.2024 tarih ve 57416 sayı ile, PROTO'dan 09.10.2024 tarih ve 57446 sayı ile, AD ROSSEN'den 10.10.2024 tarih ve 57474 sayı ile, MULTİ TOHUM'dan 10.10.2024 tarih ve 57486 sayı ile, AG TOHUM'dan 10.10.2024 tarih ve 57488 sayı ile, REMITTO'dan 10.10.2024 tarih ve 57504 sayı ile, SEMILLAS FITO'dan 11.10.2024 tarih ve 57535 sayı ile, YÜKSEL TOHUM'dan 11.10.2024 tarih ve 57553 sayı ile, ANTALYA TARIM'dan 11.10.2024 tarih ve 57562 sayı ile, SYNGENTA'dan 11.10.2024 tarih ve 57574 sayı ile, NUNHEMS'ten 11.10.2024 tarih ve 57591 sayı ile, GENTA'dan 14.10.2024 tarih ve 57660 sayı ile, HM CLAUSE'dan 14.10.2024 tarih ve 57663 sayı ile, VILMORIN MIKADO'dan 14.10.2024 tarih ve 57664 sayı ile, HAZERA'dan 14.10.2024 tarih ve 57665 sayı ile, BAYER'den 14.10.2024 tarih ve 57670 sayı ile RIJK ZWAAN'dan 15.10.2024 tarih ve 57688 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) Önaraştırma süreci devam ederken (.....) (.....) tarafından Aktif İşbirliği Yönetmeliği çerçevesinde yapılan yeni bir başvuru Kurum kayıtlarına 04.10.2024 tarih ve 57167 sayı ile intikal etmiş ve Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen koşulları karşılayacak bilgilerin ve belgelerin sunulabilmesi için aynı Yönetmelik'in 6. maddesi kapsamında bir ay süre tanınması talep edilmiştir.
- (8) Akabinde 08.10.2024 tarihli ve 98115 sayılı yazı ile (.....)'e başvurusunun Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde ilk başvuru olduğu, 09.10.2024 tarihli ve 98190 sayılı yazı ile de (.....)'e bir aylık ek süre verilerek 04.11.2024 tarihine kadar başvurusunun tamamlanması gerektiği bildirilmiştir.

¹ 01.10.2024 tarihinde yerinde inceleme gerçekleştirmek amacıyla ENZA ZADEN'e gidilmiş, ancak teşebbüs yetkilileri tarafından teşebbüste yalnızca AR-GE faaliyetlerinin yürütüldüğünün, satış faaliyetlerinin ise Enza Grubu'nun Türkiye distribütörü olan AG TOHUM tarafından gerçekleştirildiğinin belirtilmesi üzerine AG TOHUM'da yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir.

- (9) Kurum kayıtlarına 10.10.2024 tarih ve 57493 sayı ile intikal eden yazıda (.....) tarafından yapılan aktif işbirliği başvurusu kapsamında; Sakata Tarım Ürünleri ve Tohumculuk San. ve Tic. Ltd. Şti. (SAKATA)'nin, Namdhari Seeds Tohumculuk Tic. Ltd. Şti. (NAMDHARI)'nin ve Simge Tarım San. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. (SİMGE TARIM)'nin rekabete aykırı bilgi değişiminin tarafı olduğu öne sürülerek rekabete aykırı iletişimlere taraf olduğu kanaatine varılan teşebbüs çalışanları hakkında ek beyanda bulunulmuştur. (.....)'in ek beyanı kapsamında belirttiği teşebbüslerden olan SAKATA'da 16.10.2024 tarihinde, NAMDHARI'de ve SİMGE TARIM'da 17.10.2024 tarihinde yerinde incelemeler yapılmış, yerinde inceleme ve bilgi isteme tutanakları ile teşebbüslerden bilgi talep edilmiştir. Söz konusu bilgi taleplerine ilişkin cevabi yazılar NAMDHARI'den 25.10.2024 tarih ve 58150 sayı ile SİMGE TARIM'dan 25.10.2024 tarih ve 58180 sayı ile SAKATA'dan 30.10.2024 tarih ve 58337 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (10) Öneraştırma kapsamında teşebbüslerden telefon ile talep edilen bilgiler ve belgeler HAZERA'dan 11.10.2024 tarih ve 57561 sayı ile, ANTALYA TARIM'dan 24.10.2024 tarih ve 58127 sayı ve 25.10.2024 tarih ve 58148 sayı ile, AG TOHUM'dan 24.10.2024 tarih ve 58145 sayı ile, METGEN'den 25.10.2024 tarih ve 58151 sayı ile, GENTA'dan 25.10.2024 tarih ve 58152 sayı ile MULTİ TOHUM'dan 25.10.2024 tarih ve 58179 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (11) Akabinde teşebbüslerden e-posta vasıtasıyla ilave bilgi ve belge talep edilmiş, söz konusu bilgiler ve belgeler MULTİ TOHUM'dan 30.10.2024 tarih ve 58311 sayı ile, SİMGE TARIM'dan 30.10.2024 tarih ve 58312 sayı ile, AG TOHUM'dan 30.10.2024 tarih ve 58323 sayı ile, METGEN'den 30.10.2024 tarih ve 58325 sayı ile, SAKATA'dan 30.10.2024 tarih ve 58337 sayı ile, GENTA'dan 30.10.2024 tarih ve 58341 sayı ile, MULTİ TOHUM'dan 30.10.2024 tarih ve 58343 sayı ile, NAMDHARI'den 30.10.2024 tarih ve 58344 sayı ile, AD ROSSEN'den 30.10.2024 tarih ve 58345 sayı ile, HAZERA'dan 30.10.2024 tarih ve 58347 sayı ile, HM CLAUSE'dan 30.10.2024 tarih ve 58348 sayı ile, VILMORIN MIKADO'dan 30.10.2024 tarih ve 58349 sayı ile, NUNHEMS'ten 30.10.2024 tarih ve 58350 sayı ile, HAZERA'dan 30.10.2024 tarih ve 58351 sayı ile, RIJK ZWAAN'dan 30.10.2024 tarih ve 58358 sayı ile, SEMILLAS FITO'dan 30.10.2024 tarih ve 58361 sayı ile, RIJK ZWAAN'dan 30.10.2024 tarih ve 58359 sayı ile, YÜKSEL TOHUM'dan 30.10.2024 tarih ve 58374 sayı ile, PROTO'dan 30.10.2024 tarih ve 58381 sayı ile, BAYER'den 30.10.2024 tarih ve 58380 sayı ile, RIJK ZWAAN'dan 30.10.2024 tarih ve 58379 sayı ile ve NUNHEMS'ten 30.10.2024 tarih ve 58378 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (12) Söz konusu başvuru kapsamında (.....) tarafından (.....) çalışanlarının bilgisayarlarında ve mobil cihazlarında gerçekleştirilen iç inceleme sonucunda rakiplerle doğrudan iletişim içerdiği kanaatine varılan belgeler 22.10.2024 tarih ve 58015 sayı ile, ardından aynı başvuru kapsamında sunulan ilave bilgiler ve belgeler 04.11.2024 tarih ve 58553 sayı ile teşebbüse verilen süre içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (13) Öneraştırma süreci sonunda hazırlanan 30.10.2024 tarihli ve 2024-2-057/ÖA sayılı Öneraştırma Raporu, Kurulun 07.11.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve AD ROSSEN, ANTALYA TARIM, BAYER, HAZERA, HM CLAUSE, METGEN, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SAKATA, SEMILLAS FITO, SYNGENTA, VILMORIN MIKADO ve YÜKSEL TOHUM hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve söz konusu soruşturma kapsamında anılan pazarlarda faaliyet gösteren tüm teşebbüsler bakımından 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde düzenlenen yetkilerin kullanılmasına 24-45/1055-M sayı ile karar verilmiştir.

- (14) Akabinde 12.11.2024 tarihli ve 100338 sayılı yazı ile (.....)'den aktif işbirliği kapsamında bilgi talep edilmiş ve (.....)'in cevabi yazısı 14.11.2024 tarih ve 58985 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (15) Soruşturma bildirimleri AD ROSSEN'e 21.11.2024 tarihli ve 100604 sayılı yazı ile, ANTALYA TARIM'a 21.11.2024 tarihli ve 100836 sayılı yazı ile, BAYER'e 21.11.2024 tarihli ve 100837 sayılı yazı ile, HAZERA'ya 21.11.2024 tarihli ve 100840 sayılı yazı ile, HM CLAUSE'a 21.11.2024 tarihli ve 100832 sayılı yazı ile, METGEN'e 21.11.2024 tarihli ve 100838 sayılı yazı ile, MULTİ TOHUM'a 21.11.2024 tarihli ve 100841 sayılı yazı ile, NUNHEMS'e 21.11.2024 tarihli ve 100843 sayılı yazı ile, RIJK ZWAAN'a 21.11.2024 tarihli ve 100842 sayılı yazı ile, SAKATA'ya 21.11.2024 tarihli ve 100844 sayılı yazı ile, SEMILLAS FITO'ya 21.11.2024 tarihli ve 100835 sayılı yazı ile, SYGENTA'ya 21.11.2024 tarihli ve 100834 sayılı yazı ile, VILMORIN MIKADO'ya 21.11.2024 tarihli ve 100839 sayılı yazı ile, YÜKSEL TOHUM'a 21.11.2024 tarihli ve 100837 sayılı yazı ile 21.11.2024 tarihli ve 100833 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
- (16) Mezkûr soruşturma kapsamında, 19.11.2024 tarihinde, önaraştırma döneminde elde edilen belgelerde adı geçen BAYER'de, MULTİ TOHUM'da Rito Tohumculuk AŞ (RITO)'de, 20.11.2024 tarihinde HM CLAUSE'da, NUNHEMS'te, RIJK ZWAAN'da, 21.11.2024 tarihinde HM CLAUSE'da, SYGENTA'da, Gautier Tohum Üretim Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. (GAUTIER)'de, ANTALYA TARIM'da yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. Söz konusu yerinde incelemelerde ayrıca RITO'dan ve GAUTIER'den yerinde inceleme ve bilgi isteme tutanakları ile bilgi talep edilmiştir. Bilgi taleplerine ilişkin cevabi yazılar; RITO'dan 29.11.2024 tarih ve 59575 sayı ile ve GAUTIER'den 03.12.2024 tarih ve 59701 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (17) Soruşturma süreci devam ederken Kurum kayıtlarına 02.12.2024 tarih ve 59671 sayı ile intikal eden yazı ile MULTİ TOHUM, 05.12.2024 tarih ve 59772 sayı ile intikal eden yazı ile YÜKSEL TOHUM, 12.12.2024 tarih ve 60087 sayı ile intikal eden yazı ile RIJK ZWAAN, 08.01.2025 tarih ve 61174 sayı ile intikal eden yazı ile BAYER, 03.03.2025 tarih ve 64203 sayı ile intikal eden yazı ile SYGENTA ve 12.03.2025 tarih ve 64655 sayı ile intikal eden yazı ile ise SEMILLAS FITO tarafından 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca uzlaşma usulünün başlatılmasına dair başvurularda bulunulmuştur.
- (18) Öte yandan (.....)'in aktif işbirliği başvurusuna ilişkin hazırlanan 03.12.2023 tarihli ve 2024-2-057/BN-03 sayılı Bilgi Notu Kurulun 05.12.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-52/1148-MP sayılı karar ile Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 6. maddesi kapsamındaki koşulları yerine getirmesi ve aynı Yönetmelik'in 6. maddesinin altıncı fıkrası çerçevesinde başvuru kapsamında sunulan bilgilerin ve belgelerin katma değer yaratan belge niteliğinde olması nedeniyle aynı Yönetmelik'in 5. maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvurunun kabul edilmesine, bu çerçevede (.....)'e verilecek cezada %(.....) indirim uygulanmasına karar verilmiştir. Anılan karara ilişkin bildirim, (.....)'e 05.12.2024 tarihli ve 101824 sayılı yazı ile elektronik ortamda iletilmiştir.
- (19) Soruşturma sürecinde GAUTIER ve RITO'nun soruşturmaya dâhil edilmesine ilişkin hazırlanan 09.12.2024 tarihli ve 2024-2-057/BN-04 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 12.12.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-53/1169-M sayı ile GAUTIER ve RITO hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve açılan soruşturmanın Kurulun 07.11.2024 tarihli ve 24-45/1055-M sayılı kararı uyarınca başlatılan soruşturma ile birleştirilmesine karar verilmiştir.
- (20) Soruşturma bildirimleri RITO'ya 24.12.2024 tarihli ve 103324 sayılı yazı ile, GAUTIER'e 24.12.2024 tarihli ve 103323 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.

- (21) Mezkûr soruşturma kapsamında, 17.12.2024 tarihinde, önaraştırma döneminde elde edilen belgelerde adı geçen Anamas Tarım Üretim Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti. (ANAMAS)'de, United Genetics Turkey Tohum Fide AŞ (UNITED GENETICS)'de, KWS Türk Tarım Ticaret AŞ (KWS)'de, Graines Voltz Turkey Tohumculuk Ltd. Şti. (GRAINES)'de, METGEN'de, 18.12.2024 tarihinde SEMILLAS FITO'da, AD ROSSEN'de, VILMORIN MIKADO'da, HAZERA'da yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. ANAMAS'tan, UNITED GENETICS'ten, KWS'den ve GRAINES'ten yerinde inceleme ve bilgi isteme tutanakları ile bilgi talep edilmiştir. Söz konusu bilgi taleplerine ilişkin GRAINES'ten gelen cevabi yazı 26.12.2024 tarih ve 60697 sayı ile, UNITED GENETICS'ten gelen cevabi yazı 27.12.2024 tarih ve 60792 sayı ile ve 27.12.2024 tarih ve 60792 sayı ile, KWS'den gelen cevabi yazı 08.01.2025 tarih ve 61171 sayı ile, ANAMAS'tan gelen cevabi yazı 05.02.2025 tarih ve 62437 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (22) Soruşturma süreci devam ederken, AD ROSSEN tarafından Kurum kayıtlarına 02.12.2024 tarih ve 59671 sayı ile intikal eden yazı ile, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrası ile 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önaraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ uyarınca soruşturma konusu iddialar bakımından rekabet sorunlarının bertaraf edilmesi amacıyla taahhüt sunma talebinde bulunulmuştur. AD ROSSEN'in taahhüt sunma talebine ilişkin hazırlanan 28.02.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-05 sayılı Bilgi Notu 06.03.2025 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve ihlalin açık ve ağır ihlal şüphesi barındırması sebebiyle 25-09/213-M sayı ile AD ROSSEN'in taahhüt başvurusunun reddine karar verilmiştir.
- (23) İlaveten karar kapsamında 20.03.2025 tarih ve 110549 sayı ile RIJK ZWAAN'dan, 20.03.2025 tarih ve 110551 sayı ile MULTİ TOHUM'dan ve 20.03.2025 tarih ve 110550 sayı ile NUNHEMS'ten bilgi ve belge taleplerinde bulunulmuştur. MULTİ TOHUM'dan gelen cevabi yazı 20.03.2025 tarih ve 65130 sayı ile, NUNHEMS'ten gelen cevabi yazı 20.03.2025 tarih ve 65141 sayı ile ve RIJK ZWAAN'dan gelen cevabi yazı 21.03.2025 tarih ve 65172 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (24) Soruşturma süreci devam ederken Kurum kayıtlarına 21.03.2025 tarih ve 65216 sayı ile intikal eden yazıyla VILMORIN MIKADO, 21.03.2025 tarih ve 65217 sayı ile intikal yazıyla HAZERA ve 21.03.2025 tarih ve 65220 sayı ile intikal eden yazıyla HM CLAUSE tarafından 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca uzlaşma usulünün başlatılmasına dair başvurularda bulunulmuştur.
- (25) BAYER tarafından yapılan uzlaşma başvurusuna ilişkin hazırlanan 21.03.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-06 sayılı Bilgi Notu, MULTİ TOHUM tarafından yapılan uzlaşma başvurusuna ilişkin hazırlanan 24.03.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-07 sayılı Bilgi Notu, RIJK ZWAAN tarafından yapılan uzlaşma başvurusuna ilişkin hazırlanan 26.03.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-08 sayılı Bilgi Notu, SEMILLAS FITO tarafından yapılan uzlaşma başvurusuna ilişkin hazırlanan 24.03.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-09 sayılı Bilgi Notu, SYNGENTA tarafından yapılan uzlaşma başvurusuna ilişkin hazırlanan 25.03.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-10 sayılı Bilgi Notu, YÜKSEL TOHUM tarafından yapılan uzlaşma başvurusuna ilişkin hazırlanan 24.03.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-11 sayılı Bilgi Notu Kurulun 27.03.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-13/275-M, 25-13/276-M, 25-13/277-M, 25-13/278-M, 25-13/279-M ve 25-13/280-M sayılı kararlarla ilgili teşebbüsler ile uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.

- (26) Akabinde 08.04.2025 tarihinde SYNGENTA, YÜKSEL TOHUM ve MULTİ TOHUM ile; 09.04.2025 tarihinde BAYER, RIJK ZWAAN ve SEMILLAS FITO ile Kurum merkez binasında uzlaşma görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.
- (27) Bununla birlikte soruşturma süresinin altı ay uzatılması talepli 09.04.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-12 sayılı Bilgi Notu Kurulun 10.04.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-14/325-M sayı ile soruşturma süresinin 07.05.2025 tarihinden itibaren altı ay uzatılmasına karar verilmiştir.
- (28) Ayrıca karar kapsamında 11.04.2025 tarih ve 112001 sayı ile HAZERA'dan, 11.04.2025 tarih ve 112002 sayı ile HM CLAUSE'dan ve 11.04.2025 tarih ve 112003 sayı ile VILMORIN MIKADO'dan bilgi ve belge taleplerinde bulunulmuştur.
- (29) Soruşturma süreci devam ederken 11.04.2025 tarih ve 66200 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden yazıyla SAKATA tarafından 16.04.2025 tarih ve 66454 sayılı yazıyla RITO tarafından 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca uzlaşma usulünün başlatılmasına dair başvuruda bulunulmuştur. Kurulun 24.04.2025 tarihli ve 25-16/369-M sayılı kararında SAKATA ile 30.04.2025 tarihli ve 25-17/397-M sayılı kararında RITO ile uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Akabinde 29.04.2025 tarihinde SAKATA ve 06.05.2025 tarihinde ise RITO ile Kurum merkez binasında uzlaşma görüşmeleri gerçekleştirilmiştir
- (30) BAYER'in uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 21.04.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-13 sayılı Bilgi Notu (Belge-316), MULTİ TOHUM'un uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 21.04.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-14 sayılı Bilgi Notu, YÜKSEL TOHUM'un uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 21.04.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-15 sayılı Bilgi Notu, SEMILLAS FITO'nun uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 21.04.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-16 sayılı Bilgi Notu, SAKATA'nın uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 08.05.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-26 sayılı Bilgi Notu ve RIJK ZWAAN'ın uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 22.04.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-18 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 24.04.2025 tarihli toplantısında ve RITO'nun uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 12.05.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-28 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 15.05.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve sırasıyla 25-16/363-MUA sayı ile, 25-16/364-MUA sayı ile, 25-16/365-MUA sayı ile, 25-16/366-MUA sayı ile, 25-16/367-MUA sayı ile, 25-16/368-MUA sayı ile ve 25-19/453-MUA sayı ile bahsi geçen teşebbüsler bakımından uzlaşma ara kararları alınmıştır²

² Teşebbüslerin 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden; BAYER'e ilk olarak %(.....) oranında (.....) idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise (.....)% (.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 3.985.565,08 TL, MULTİ TOHUM'a ilk olarak %(.....) oranında 3.499.142,60 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 2.624.356,95 TL, YÜKSEL TOHUM'a ilk olarak %(.....) oranında 10.716.236,57 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 8.037.177,43 TL, SEMILLAS FITO'ya ilk olarak %(.....) oranında 8.303.387,66 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 6.227.540,75 TL, SAKATA'ya ilk olarak %(.....) oranında 2.352.121,52 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 1.764.091,14 TL, RIJK ZWAAN'a fiyat tespiti eylemlerine yönelik ilk olarak %(.....) oranında 20.537.393,72 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 15.403.045,29 TL ve rekabete hassas bilgi değişimi eylemlerine yönelik ilk olarak %(.....) oranında 18.255.461,08 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 13.691.595,81 TL ve RITO'ya ilk olarak %(.....) oranında 757.595,18 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında 568.196,38 TL ve SYNGENTA'ya ilk %(.....) oranında 89.483.231,39 TL idari para cezası uygulanmasına daha sonra ise %(.....) oranında

- (31) Akabinde YÜKSEL TOHUM tarafından sunulan uzlaşma metni 25.04.2025 tarih ve 67061 sayı ile, MULTİ TOHUM tarafından sunulan uzlaşma metni 28.04.2025 tarih ve 67128 sayı ile, SEMILLAS FITO tarafından sunulan uzlaşma metni 30.04.2025 tarih ve 67269 sayı ile BAYER tarafından sunulan uzlaşma metni 07.05.2025 tarih ve 67506 sayı ile ve RIJK ZWAAN tarafından sunulan uzlaşma metni 09.05.2025 tarih ve 67681 sayı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (32) MULTİ TOHUM'un uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 06.05.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-22 sayılı Bilgi Notu, YÜKSEL TOHUM'un uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 06.05.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-23 sayılı Bilgi Notu ve SEMILLAS FITO'nun uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 06.05.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-24 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 09.05.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve MULTİ TOHUM hakkında 25-18/416-192 sayı, SEMILLAS FITO hakkında 25-18/418-194 sayı, YÜKSEL TOHUM hakkında 25-18/417-193 sayı ile uzlaşma nihai kararı verilerek soruşturma süreci adı geçen teşebbüsler bakımından sonlandırılmıştır.
- (33) İlaveten BAYER'in uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 09.05.2025 tarihli Bilgi Notu ile RIJK ZWAAN'ın uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 12.05.2025 tarihli ve 2024-2-057-BN/29 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 15.05.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve BAYER hakkında 25-19/452-214 sayı ile RIJK ZWAAN hakkında 25-19/458-216 sayı ile uzlaşma nihai kararı verilerek soruşturma süreci adı geçen teşebbüsler bakımından sonlandırılmıştır.
- (34) Akabinde SYNGENTA'nın uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 20.05.2025 tarihli ve 2024-2-057-BN/31 sayılı Bilgi Notu, SAKATA'nın uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 20.05.2025 tarihli ve 2024-2-057-BN/32 sayılı Bilgi Notu ile RITO'nun uzlaşma metni çerçevesinde hazırlanan 20.05.2025 tarihli ve 2024-2-057-BN/33 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 22.05.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve SYNGENTA hakkında 25-20/492-330 sayı ile, SAKATA hakkında 25-20/481-226 sayı ile, RITO hakkında 25-20/480-225 sayı ile uzlaşma nihai kararı verilerek soruşturma süreci adı geçen teşebbüsler bakımından sonlandırılmıştır.
- (35) Bunlara ek olarak, Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin 4. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde (.....)'e tanınan tam bağışıklığın geri alınmasına yönelik hazırlanan 01.07.2025 tarihli ve 2024-2-057-BN/34 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 03.07.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-24/601-M sayılı kararı ile (.....)'e tanınan tam bağışıklığın hibrit sebze ve meyve tohumu pazarında gerçekleştirilen bilgi değişimi ihlali bakımından geri alınmasına ve hibrit endüstriyel kornişon tohumu pazarında gerçekleştirilen fiyat tespiti ihlali bakımından ise devam etmesine karar verilmiştir.
- (36) HAZERA, HM CLAUSE ve VILMORIN MIKADO tarafından yapılan uzlaşma başvurusuna ilişkin hazırlanan 20.05.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-30 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 22.05.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-20/479-M sayılı kararla ilgili teşebbüsler ile uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (37) Uzlaşma görüşmelerine başlanmasına ilişkin kararı takiben, 18.06.2025 tarihinde Kurum merkez binasında HAZERA, HM CLAUSE ve VILMORIN MIKADO vekilleri Av. (.....) ve Av. (.....), Doç. Dr. (.....) ve HAZERA Genel Müdürü (.....) HM CLAUSE Genel Müdürü (.....) ve VILMORIN MIKADO Genel Müdürü (.....) ile her teşebbüsle ayrı ayrı olacak şekilde uzlaşma görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Ardından Kurum kayıtlarına 04.07.2025 tarih ve 70127 sayı ve 09.07.2025 tarih ve 70353 sayı ile intikal eden

uzlaşma indirimi uygulanarak nihai olarak %(.....) oranında (.....) TL idari para cezası uygulanmasına, karar verilmiştir.

yazılarla HAZERA, 04.07.2025 tarih ve 70128 sayı ve 09.07.2025 tarih ve 70350 sayı ile intikal eden yazılarla VILMORIN MIKADO ve 04.07.2025 tarih ve 70131 sayı ve 09.07.2025 tarih ve 70354 sayı ile intikal eden yazılarla HAZERA tarafından ek beyanda bulunulmuştur.

(38) HM CLAUSE'un taleplerini ve beyanını içeren yazılar 04.07.2025 tarih ve 70131 sayı ve 09.07.2025 tarih ve 70354 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Söz konusu belgelerde HM CLAUSE tarafından uzlaşma görüşmelerinde yapılan açıklamalara ek olarak;

- İdari para cezasının takdirinde ve hafifletici nedenler bakımından yapılacak olan değerlendirmede Mülga Ceza Yönetmeliği ve Yeni Ceza Yönetmeliği'nden lehe olanın uygulanmasının talep edildiği,
- Temel para cezasının ve hafifletici nedenlerin belirlenmesinde HM CLAUSE'un pazardaki konumu ile sektöre katkısının dikkate alınmasının talep edildiği, ,
- HM CLAUSE'un daha önce rekabet hukukuna ilişkin olarak herhangi bir incelemeye veya soruşturmaya muhatap olmadığı,
- HM CLAUSE'un iddialara konu uygulamalarının ilgili piyasada rekabeti bozucu herhangi bir etki ortaya çıkarmadığı,
- Her koşulda Kurul tarafından iddia konusu eylemlerin rekabeti bozucu etkisi olduğu iddia edilecek olur ise; bu durumda da takdir edilecek cezanın, bu iddianın dayanakları çerçevesinde sebep olunan rekabeti bozucu etki ile orantılı olmasının talep edildiği,
- HM CLAUSE'un merkezinde gerçekleştirilen yerinde incelemeler sırasında, HM CLAUSE yetkilileri tarafından, yerinde incelemenin daha kısa sürede tamamlanması ve daha etkin şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan fiziksel ve/veya teknik imkânların sunulduğu,
- Ayrıca soruşturmanın geldiği bu aşamaya kadar, HM CLAUSE'un işbirlikçi yaklaşımının, Soruşturma Heyeti tarafından talep edilen bilgilerin ve belgelerin, süresi içinde ve gereği gibi Kurum ile paylaşılmasının da hafifletici neden olarak kabulü ile, belirlenecek para cezası oranından indirim yapılmasının talep edildiği,
- Rekabet hukukuna uyum programı kapsamında, HM CLAUSE ve grup şirketlerince, hazırlık aşamasında olan belgeler (çalışanlar için kurallar ve bilgi notları, çalışan yükümlülükleri vb.) bulunduğu, Kurum tarafından başlatılan soruşturmanın, HM CLAUSE'un da aralarında yer aldığı grup şirketlerinin (Limagrain Grup) tamamında küresel düzeyde rekabet hukukunun gereklerine dikkat çekilen çalışmalar yapılmasına sebep olduğu,
- Bu çerçevede, HM CLAUSE tarafından alınan düzenleyici tedbirler kapsamında, Rekabet Hukukunun Altın Kuralları (Competition Golden Rules) isimli şirket kurallarının, Türkiye dâhil olmak üzere tüm dünyadaki grup şirketleri için yürürlüğe gireceği,
- HM CLAUSE'un, bir yandan uzlaşma talebi ile ihlal iddiasına konu olan dosyayı sonlandırmak yönünde iradesini ortaya koyduğu, diğer yandan bu soruşturmanın açılmasını takiben derhal yöneticilerini ve çalışanlarını konu ile ilgili bilgilendirerek rekabet hukuku konusunda farkındalıklarının artmasına yönelik gerekli adımların atılmasını sağladığı, bu hususun da hafifletici nedenler dikkate alınırken göz önünde bulundurulmasının talep edildiği,

- HM CLAUSE'a isnat edilen ihlal iddialarının dayanağı olan deliller arasında yer alan fiyat listelerinin esasen paylaşıldığı tarihten çok önceye işaret ettiği hususunun idari para cezasının takdirinde dikkate alınmasının talep edildiği,
- HM CLAUSE'nın rakipler arasında fiilen birlikte fiyat belirleme gibi bir amacı veya bunu sağlamaya yönelik herhangi bir sistemsel pazar davranışı olmadığından, HM CLAUSE'un sebep olduğu herhangi bir rekabetçi zararın ortaya çıkmadığı, bu hususun da HM CLAUSE bakımından idari para cezasının tespitinde dikkate alınmasının talep edildiği,
- 18.06.2025 tarihli Uzlaşma Görüşmesi Tutanağı'nda, soruşturma kapsamında HMCLAUSE hakkında ileri sürülen iddianın HM CLAUSE'un soruşturma tarafı diğer teşebbüsler arasında yer alan ANTALYA TARIM, BAYER, GAUTIER, MULTI TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO ve SYNGENTA ile rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirmek olduğunun belirtildiği, ancak, uzlaşma görüşmesi tutanağında ihlal isnadına dayanak teşkil eden belgelerin yer aldığı tabloda ANTALYA TARIM ve GAUTIER ile ilgili herhangi bir belgenin bulunmadığı ve
- HM CLAUSE tarafından Kurulun uzlaşma ara kararı almasının talep edildiği,

hususları ifade edilmiştir.

- (39) HM CALUSE'un uzlaşma talebi çerçevesinde hazırlanan 14.07.2025 tarihli ve 2024-2-057/BN-35 sayılı Bilgi Notu ise Kurulun 17.07.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-26/627-MUA sayı ile HAZERA hakkında aşağıdaki karar alınmıştır:

"Soruşturma sürecinin HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ bakımından uzlaşma ile neticelenmesi halinde,

1. *HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından soruşturma tarafı bazı teşebbüsler ile rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirmek yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine,*
2. *Bu nedenle, HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik"ın 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (d) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(.....) oranında olmak üzere 3.449.311,84-TL idari para cezası uygulanmasına,*
3. *4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik"ın 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,*
4. *Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak %(.....) oranında ve 2.586.983,88-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,*
5. *Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüse 15 gün süre verilmesine,*
6. *Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına,*

25-26/627-MUA sayı ile karar vermiştir."

- (40) İlgili karar, HM CLAUSE'a 17.07.2025 tarihli ve 119608 sayılı yazı ile elektronik tebligat yoluyla gönderilmiştir. Akabinde HM CLAUSE tarafından uzlaşma ara kararına istinaden sunulan uzlaşma metni 30.07.2025 tarih ve 71460 sayı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (41) HM CLAUSE tarafından sunulan uzlaşma metnine aşağıda yer verilmektedir:

"Rekabet Kurumu II. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığının 17.07.2025 tarih ve E13183850-050.01.04-119608 sayılı yazısı ile Rekabet Kurulunun Müvekkil Şirket hakkında başlatılan soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde, uygulanabilecek azami idari para cezasının oranının %(.....) ve 2.586.983,88.-TL tutarında olacağına dair 25-26/627- MUA sayılı Ara Kararı bildirilmiştir.

"Sayın Kurulun Ara Kararına ilişkin beyanlarımız aşağıda sunulmaktadır.

Şöyle ki; Müvekkil Hmclause Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş., uzlaşma sürecinin devam ettirilerek Sayın Kurulca nihai kararın alınmasını talep etmektedir.

1. Açıklanan durum karşısında, "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in" 8. maddesi kapsamında;

a. Müvekkil Şirket tarafından, 4054 sayılı Kanunun 4. maddesi kapsamında ihlalin bulunduğu kabul edilmektedir.

b. İhlal nedeniyle, uzlaşma süreci çerçevesinde, Kurulun 25-26/627-MUA sayılı Ara Kararında belirtilen %(.....) oranında ve 2.586.983,88.-TL tutarındaki azami para cezası Müvekkil Şirket tarafından kabul edilmektedir.

c. Uzlaşma sürecinde Müvekkil Şirket, hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirilmiş olup, kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarma imkanı tanınmıştır.

d. Müvekkil Şirket, idari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların dava konusu yapılamayacağı hususunu kabul etmektedir.

2. Uzlaşma süreci sonunda Sayın Kurulca alınacak nihai kararda, dosyaya daha önce sunmuş olduğumuz dilekçelerimizde detaylı olarak açıklamaya çalıştığımız hususlar, hafifletici nedenlere ilişkin beyanlarımız ve Kurul'un resen dikkate alacağı diğer hafifletici nedenlerin de dikkate alınmasını bir kez daha talep etmekteyiz."

- (42) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda hazırlanan 01.08.2025 tarih ve 2024-2-057/BN-37 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 07.08.2025 tarihli ve 25-29 sayılı toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

- (43) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; Kurulun 17.07.2025 tarihli ve 25-26/627-MUA sayılı ara kararı ile HM CLAUSE tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, anılan teşebbüs hakkındaki soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılabilceği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. HM CLAUSE Hakkında Bilgi

- (44) 1991 yılında Su Tarım Tur. İnş. San. ve Tic. AŞ olarak faaliyete başlayan teşebbüs 2014 yılında hisselerinin Fransa menşeli HMCLAUSE SAS'a devredilmesi ile HM CLAUSE olarak ticari hayatına devam etmiştir. Ana faaliyet konusu yurt dışından ithal edilen sebze tohumlarının yurt içindeki dağıtım kanalları aracılığıyla satışını gerçekleştirmek olan HM CLAUSE bunun yanında AR-GE istasyonunda ıslah çalışmaları yapmaktadır. HM CLAUSE, tohum satışı alanında Clause Vegetable Seeds markalı tohumlar ile faaliyet göstermektedir. HM CLAUSE'un merkezi ve AR-GE tesisi Antalya'da bulunmaktadır. Herhangi bir bağlı ortaklığı veya iştiraki bulunmayan ve nihai olarak

Fransız Limagrain Grubu tarafından kontrol edilmekte olan HM CLAUSE'un ortaklık ve yönetim yapısı bilgilerine aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir::

Tablo 1- HM CLAUSE'un Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
(.....)	(.....)
Toplam	100
Kaynak: Cevabi Yazı	

Tablo 2- HM CLAUSE'un Yönetim Yapısı

Adı Soyadı	Ünvanı
Eugenia Isabel Maria RIGOUT	Yönetim Kurulu Başkanı
Kaynak: Cevabi Yazı	

- (45) HM CLAUSE tarafından Türkiye'de tohum üretimi yapılmamakta, Türkiye'de satılan tohumların tamamı Fransa'dan ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nden ithal edilmekte olup tohum satışlarının %(.....)'si distribütörlere, %(.....)'ü fideliklere ve bayilere yapılmaktadır. HM CLAUSE tarafından satışı gerçekleştirilen tohum türleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 3- HM CLAUSE Tarafından Satışı Gerçekleştirilen Tohum Türleri ve Markaları Listesi

Ürün Grubu	Ürün Adı	Ürün Grubu	Ürün Adı
Karnabahar (Hibrit)	Avensis	Hıyar (Hibrit)	Bakker
	Enzo		Octave
	Kangoo	Kavun (Hibrit)	Mezzo
	Kardelen	Biber (Hibrit)	Clxp549
	Karoq		Regnum
	Lukka	Domates (Hibrit)	Alberty
	Meriva		Devkon 203
	Navarra		El Ferto
	Nevada	Marul	Florine
	Omega		Makara
	Stilo	Brokoli (Hibrit)	Principe
	Suphan		Sırtaki

Kaynak: Cevabi Yazı

- (46) HM CLAUSE tarafından 2021, 2022 ve 2023 yıllarında gerçekleştirilen tür bazında tohum satış miktarları ve bu türlerin toplam HM CLAUSE satışları içerisindeki oranları aşağıda yer almaktadır:

Tablo 4- HM CLAUSE'un Tohum Türü Bazında Satış Adetleri ve Bu Türlerin Toplam Satışların İçerisindeki Oranları

	2021	~%	2022	~%	2023	~%
Havuç	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Domates	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Karnabahar	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Biber	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mısır	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kabak Anaç	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kırmızı Lahana	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Karpuz	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kabak	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Fasulye	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Brokoli	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kavun	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Hıyar	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Marul	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Lahana	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kereviz	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	100	(.....)	100	(.....)	100
Kaynak: Cevabi Yazı						

I.2. HM CLAUSE Hakkında Elde Edilen Belgeler

- (47) **Delil SYN/1:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.)³ arasında geçen 24.02.2019 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

G.T. 24.02.2019 (15.32):	<i>Bana pazar analizi lazım. Yaptıysan gönderebilir misin?</i>
K.T. 24.02.2019 (16.24):	<i>Abi ben yapmadım bu sene Ama elimde biraz veri var</i>
K.T. 24.02.2019 (16.25):	<i>Hafta içi görüşelim vereyim</i>
G.T. 24.02.2019 (16.49):	<i>Yarın arayayım sabah</i>

- (48) **Delil SYN/2:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 25.07.2019 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

G.T. 25.07.2019 (11.07):	<i>Sana attığımız şu analiz dosyasını Mail atsana bana</i>
K.T. 25.07.2019 (11.11):	<i>Gönderdim abi o gün sana</i>
K.T. 25.07.2019 (11.12):	<i>Şuan dışarıdayım Otele geçince atayım</i>
G.T. 25.07.2019 (11.16):	<i>Yok la o hani pazar araştırması olan</i>
K.T. 25.07.2019 (11.31):	<i>Ok</i>
K.T. 25.07.2019 (11.36):	<i>Gönderdim abi</i>
G.T. 25.07.2019 (11.37):	<i>Yok ulaa Bu değil Vsa dosyası benim sana attığım</i>
G.T. 25.07.2019 (11.38):	<i>Kumluca demre elmalı Domates(güzlük kışlık baharlık) Biber Salatalık Silor⁴ Bunların olduğu</i>
K.T. 25.07.2019 (11.42):	<i>Gönderdim 😊</i>

- (49) **Delil HMC/1:** 08.10.2019 tarihinde RIJK ZWAAN Ürün Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından HM CLAUSE Antalya Teknik Satış Temsilcisi (.....)'e gönderilen "Fidelik aşısı potansiyelleri" konulu e-postada⁵ aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

<i>"Dostum merhaba, Ekli dosyadan bakabilirsin. Kolay gelsin. Saygılarımla / Kind regards"</i>
--

- (50) **Delil SYN/11:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 03.03.2020 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

³ (.....)'ın yazışma tarihinde HM CLAUSE çalışanı olduğu, 27.05.2022 tarihinde HM CLAUSE'daki görevinden ayrıldığı tespit edilmiştir (**Belge-379**).

⁴ Bahsi geçen tohum YÜKSEL TOHUM'un hıyar tohumudur.

⁵ E-postanın ekinde "Fidelik Aşısı ve Anaç potansiyeli" adlı Excel tablosu yer almaktadır.

G.T. 03.03.2020 (13.24):	Alberty? ⁶ Fiyat? 2019 fidelik alış
K.T. 03.03.2020 (13.24):	904 liste 850 fidelik alış 830 a kadar verildi Bars ⁷ hariç
G.T. 03.03.2020 (13.24):	Ok

- (51) **Delil SYN/13:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 19.03.2020 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

K.T. 19.03.2020 (10.02):	Abi günaydın Pazar bilgilerini gönderebilirmisin abi (.....)
G.T. 19.03.2020 (10.08):	Tmm

- (52) **Delil SYN/22:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 25.12.2020 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

G.T. 25.12.2020 (13.20):	Bana pazar potansiyeli lazım Yaptınız mı
G.T. 25.12.2020 (13.21):	Dün görüşemedik
K.T. 25.12.2020 (13.42):	Daha yapmadım abi Antalya Tarım çıkardı diye biliyorum

- (53) **Delil SYN/24:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 16.02.2021 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

K.T. 16.02.2021 (10.42):	(.....)
--------------------------	---------

- (54) **Delil SYN/25:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 16.03.2021 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

K.T. 16.03.2021 (09.31):	Abicim unuttun yine beni 😊
G.T. 16.03.2021 (09.37):	He ya Ben attım sanıyordum Atayım reis

- (55) **Delil SYN/26:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 30.06.2021 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

K.T. 30.06.2021 (09.02):	(.....) Abi günaydın Bugün son günüm Şu maili bi göndermedin
G.T. 30.06.2021 (09.24):	Nasıl son günün la
K.T. 30.06.2021 (09.38):	1 temmuz yıl kapanıyor Abi bizde Bu yılın görevlerinin son günü

⁶ Bahsi geçen tohum HM CLAUSE'un domates tohumudur.

⁷ Bahsi geçen ifadenin Bars Fide Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti.'nin kısaltması olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir.

G.T. 30.06.2021 (09.50):	Öğlen
K.T. 30.06.2021 (10.09):	Tamam abi

- (56) **Delil SYN/30:** SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi (.....) (G.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 28.12.2021 ve 30.12.2021 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

G.T. 28.12.2021 (17.32):	[SYNGENTA'nın 03.01.2022 tarihli Bahar Sebze Kampanyası Fiyat Listesi paylaşılmıştır.]
G.T. 30.12.2021 (14.45):	[SYNGENTA'nın 03.01.2022 tarihli Açık Alan Çeşitleri Fiyat Listesi paylaşılmıştır.]

- (57) **Delil NUN/25:** NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı (.....) (D.E.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (A.İ.) arasında geçen 25.01.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

A.İ. 25.01.2022 (11.01):	NUNHEMS günaydın yeni fiyatlar çıktınız mı
D.E. 25.01.2022 (11.39):	Son liste geçerli zima sadıcım
A.İ. 25.01.2022 (11.42):	Atın yalanı İnanacak çıkar
D.E. 25.01.2022 (11.43):	Döncem sana
A.İ. 25.01.2022 (11.45):	Dön bana
D.E. 25.01.2022 (11.45):	Raad ol

- (58) **Delil NUN/33:** NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı (.....) (D.E.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (A.İ.) arasında geçen 07.09.2022 ve 06.12.2022 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

A.İ. 07.09.2022 (15.15):	Güncel fiyat listeniz var mı baboş
D.E. 07.09.2022 (18.48):	Henüz yok bro
A.İ. 07.09.2022 (18.50):	Tamam başkan
A.İ. 06.12.2022 (12.37):	[NUNHEMS'in fiyat listesi paylaşılmıştır.]
D.E. 06.12.2022 (12.38):	Ajan mısın be mübarek
A.İ. 06.12.2022 (12.38):	Herkesde var Tamamı yok mu bunun
D.E. 06.12.2022 (12.39):	Sana ne lazım
A.İ. 06.12.2022 (12.40):	Genel liste topluyoruz piyasadan Biz hala çıkaramadık biliosundur belki Henüz liste yok
D.E. 06.12.2022 (12.45):	Olum ocakta yenisi gelecek zaten Atayım
D.E. 06.12.2022 (12.47):	[NUNHEMS'in fiyat listesi paylaşılmıştır.]
A.İ. 06.12.2022 (12.48):	Eyvallah canım

- (59) **Delil RZW/23:** RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu (.....) (S.Ö.) ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü (.....) (İ.K.) arasında geçen 19.09.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

S.Ö. 19.09.2022 (07.46):	Gu aydın woynnnn Şu Pazar bilgilerini bi gönderiver Başka yerlerden de toparlıyorum
S.Ö. 19.09.2022 (07.47):	Bitince paylaşırım seninle Sendekiler gönderiver😊

İ.K. 19.09.2022 (08.14):	<i>Günaydın ok</i>
İ.K. 19.09.2022 (08.49):	<i>Erken güz 9500 pk⁸ Corvette⁹ 6000 Veyron¹⁰ 2000 ve diğer Güz geç güz 13000 Veyron 7000 Demiröz¹¹ 2500 Diğer</i>
İ.K. 19.09.2022 (08.52):	<i>Tek Ekim 11500 Betona¹² 3500 Ade¹³ 2000 Rougina¹⁴ uyum¹⁵ 2000 Seyran¹⁶ 500 Kızılaya¹⁷ 500 Çiğdem¹⁸ 500 ve diğer</i>
İ.K. 19.09.2022 (08.53):	<i>Erken bahar 15 Ekim den başlayarak 11 500 Seyran 3000 Admin¹⁹ 3500 Uyum 500 ve diğer</i>
İ.K. 19.09.2022 (08.54):	<i>Bahar²⁰ 10 000 Alberty²¹ 3000 Kuantum²² 3000 Fergana²³ 1000 Kratos²⁴ 1000 ve diğer Geçen sezonu ben böyle yaptım kardeşim</i>
S.Ö. 19.09.2022 (08.59):	<i>Güz tek ekim ve erken bahar geçen sezonun mu</i>
İ.K. 19.09.2022 (09.01):	<i>Hepsi evet</i>
S.Ö. 19.09.2022 (09.02):	<i>Bu sene ?</i>
İ.K. 19.09.2022 (09.02):	<i>En son 2022 mart Henüz yapmadım</i>
S.Ö. 19.09.2022 (09.17):	<i>Uyumlar komple yanlış (...)²⁵</i>
İ.K. 19.09.2022 (10.12):	<i>Olum geçen sezon</i>
S.Ö. 19.09.2022 (10.14):	<i>Geçen sezon İçin de yanlış</i>
İ.K. 19.09.2022 (10.19):	<i>Sende at karşılaştıralım</i>

⁸ Bahsi geçen ifadenin paket kelimesinin kısaltması olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

⁹ Bahsi geçen tohum SYNGENTA'nın domates tohumudur.

¹⁰ Bahsi geçen tohum SYNGENTA'nın domates tohumudur.

¹¹ Bahsi geçen tohum YÜKSEL TOHUM'un domates tohumudur.

¹² Bahsi geçen tohum domates tohumudur.

¹³ Bahsi geçen tohum HAZERA'nın domates tohumudur.

¹⁴ Bahsi geçen tohum RIJK ZWAAN'ın domates tohumudur.

¹⁵ Bahsi geçen tohum RIJK ZWAAN'ın domates tohumudur.

¹⁶ Bahsi geçen tohum NUNHEMS'in domates tohumudur.

¹⁷ Bahsi geçen tohum MULTİ TOHUM'un Kızılkaya F1 isimli domates tohumudur.

¹⁸ Bahsi geçen tohum domates tohumudur.

¹⁹ Bahsi geçen tohum Fidesan Tar. Ürn. San. Tic. Ltd. Şti. (FİDESAN)'nin domates tohumudur.

²⁰ Bahsi geçen tohumun bilgilerine bu aşamada ulaşılamamıştır.

²¹ Bahsi geçen tohum HM CLAUSE'un domates tohumudur.

²² Bahsi geçen tohum MANİER'in domates tohumudur.

²³ Bahsi geçen tohum Roverseeds Tohum Tarım Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.'nin domates tohumudur.

²⁴ Bahsi geçen tohum FİDESAN'ın domates tohumudur.

²⁵ Argo ifade kullanılmıştır.

- (60) **Delil RZW/24:** RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu (.....) (S.Ö.) ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü (.....) (İ.K.) arasında geçen 20.09.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

İ.K. 20.09.2022 (16.48):	<i>Son listeni atar mısın güncel olan</i>
İ.K. 20.09.2022 (16.50):	<i>1 Eylül listen den sonra varsa</i>
S.Ö. 20.09.2022 (17.37):	[RIJK ZWAAN'ın 01.08.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır]
İ.K. 20.09.2022 (18.47):	<i>Teşekkürler bunu almıştım bundan sonra çıkmamış galiba</i>
S.Ö. 20.09.2022 (18.47):	<i>Rica ederim en son liste bu</i>

- (61) **Delil RZW/25:** RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu (.....) (S.Ö.) ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü (.....) (İ.K.) arasında geçen 23.09.2022 ve 24.09.2022 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

S.Ö. 23.09.2022 (07.59):	<i>Günaydın biladerim Tz148²⁶ fiyatı güncel nedir</i>
S.Ö. 23.09.2022 (08.00):	<i>Ve müşteriye kaç TL bandında iner</i>
İ.K. 24.09.2022 (13.43):	<i>Kardeşim pazartesi söylerim ama 700 civarı olacak listesi</i>
S.Ö. 24.09.2022 (14.17):	<i>Kaçta kadar iner müşteriye</i>
İ.K. 24.09.2022 (14.33):	<i>Ptesi toplantı dan sonra cvp vereyim</i>
İ.K. 24.09.2022 (19.04):	<i>Hazera fiyat listesi varmı sende</i>

- (62) **Delil RZW/26:** RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu (.....) (S.Ö.) ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü (.....) (İ.K.) arasında geçen 27.09.2022 ve 28.09.2022 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

S.Ö. 27.09.2022 (09.05):	<i>[İletildi]: [BAYER'in 2022/3 dönemi fiyat listesi paylaşılmıştır.] [ANTALYA TARIM'ın 2022/3 dönemi fiyat listesi paylaşılmıştır.] [AG TOHUM'un Ağustos-Eylül 2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır.] [AMC'nin 18.07.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır.] [Smartagro Tohumculuk Ziraî İlaç Gübre Ticaret Limited Şirketi (SMARTAGRO)'nin 01.09.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır.] [NUNHEMS'in 01.09.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır.]) Bendekiler bunlar ortak</i>
İ.K. 27.09.2022 (09.06):	<i>[İletildi]: [HAZERA'nın 20.06.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] Aynı bende de Yüksel liste mi hazırlıyor bilgin varmı</i>
S.Ö. 27.09.2022 (09.07):	<i>[Alıntılandı]: (Yüksel liste mi hazırlıyor bilgin varmı) Aynen</i>
S.Ö. 28.09.2022 (15.10):	<i>Biladerim Domates sezonluk denemesinde kök basına ne kadar veriyorsunuz Öğrenip dönermişim</i>
İ.K. 28.09.2022 (15.20):	<i>40 tl miş bikaderim</i>
S.Ö. 28.09.2022 (15.00):	<i>Tsk ederim</i>
İ.K. 28.09.2022 (15.20):	<i>Rica ederim</i>

²⁶ Bahsi geçen tohum HM CLAUSE'un karpuz tohumudur.

- (63) **Delil RZW/28:** RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu (.....) (S.Ö.) ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü (.....) (İ.K.) arasında geçen 11.10.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

S.Ö. 11.10.2022 (20.05):	Kolay gelsin biladerim Nun9075 ²⁷ ve tz148 ²⁸ için güncel fiyat var mı
İ.K. 11.10.2022 (20.08):	Tz ²⁹ 550 -600,nun ³⁰ için 450-475 konuşuluyor ama yetit edemedim bence vermezler bu fiyata fidelikler blöf atıyor gibi geliyor bana Öğrenirsen söyle bana da
S.Ö. 11.10.2022 (20.09):	Nunhems peşinden 7 ay vade veriyor diye duydum 400-450
İ.K. 11.10.2022 (20.09):	Yuh Gerçek mi bu rakam
S.Ö. 11.10.2022 (20.09):	Check etmedim. Edince haber veirim
İ.K. 11.10.2022 (20.09):	Ok Yarın haberleşelim
S.Ö. 11.10.2022 (20.09):	Sizin için de 500 rakamı var
İ.K. 11.10.2022 (20.10):	550 paket tte
S.Ö. 11.10.2022 (20.10):	Yok 500 dip fiyat varmış. Alberty ³¹ falan alana o fiyatmış
İ.K. 11.10.2022 (20.10):	Yok ,yarın görüşelim
S.Ö. 11.10.2022 (20.10):	Okeydir
İ.K. 11.10.2022 (20.11):	Nun ³² düşük diye baskı yapıyorlar bize
S.Ö. 11.10.2022 (20.11):	Öğrenince haber veirim
İ.K. 11.10.2022 (20.11):	Ok

- (64) **Delil NUN/35:** NUNHEMS Satış Uzmanı (.....) (H.D.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (M.Ö.) olarak kayıtlı kişi arasında geçen 13.12.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

M.Ö. 13.12.2022 (09.27)	[SAKATA Aralık 2022 fiyat listesi paylaşılmıştır.] [SEMILLAS FITO Aralık 2022 fiyat listesi paylaşılmıştır.] [NUNHEMS Aralık 2022 fiyat listesi paylaşılmıştır.] [YÜKSEL TOHUM Aralık 2022 fiyat listesi paylaşılmıştır.] [01.11.2022-31.01.2023 tarihleri arasında geçerli HAZERA fiyat listesi paylaşılmıştır.] [15.11.2022 tarihli LİDAŞ TOHUM fiyat listesi paylaşılmıştır.] [GENETİKA TOHUM Aralık 2022 fiyat listesi paylaşılmıştır.] [02.12.2022 tarihli RIJK ZWAAN fiyat listesi paylaşılmıştır.]
-------------------------	--

- (65) **Delil RZW/32:** RIJK ZWAAN Ürün Geliştirme Uzmanı (.....) (S.T.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (K.T.) arasında geçen 05.04.2023 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışma yer almaktadır:

S.T. 05.04.2023 (12.56):	[İletildi]: [RIJK ZWAAN'ın 02.12.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır]
--------------------------	---

²⁷ Bahsi geçen tohum NUNHEMS'in karpuz tohumudur.

²⁸ Bahsi geçen tohum HM CLAUSE'un karpuz tohumudur.

²⁹ Bahsi geçen ifadenin Tz148 isimli karpuz tohumunun kısaltması olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir.

³⁰ Bahsi geçen ifadenin Nun 9075 isimli karpuz tohumunun kısaltması olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir.

³¹ Bahsi geçen tohum HM CLAUSE'un domates tohumudur.

³² Bahsi geçen ifadenin NUNHEMS'in kısaltması olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir.

- (66) **Delil RZW/33:** RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu (.....) (S.Ö.) ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü (.....) (İ.K.) arasında geçen 31.05.2023 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

S.Ö. 31.05.2023 (11.12):	[RIJK ZWAAN'ın 01.08.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] <i>Ocaktaki liste</i>
S.Ö. 31.05.2023 (11.13):	<i>Değişecek Yeni liste çıkınca göndereyim</i>
İ.K. 31.05.2023 (11.13):	[İletildi]: [BAYER'in 15.05.2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] [MULTİ TOHUM'un 20.05.2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] [NUNHEMS'in 11.04.2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] [HAZERA'nın 25.04.2023-30.06.2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] [VILMORIN MIKADO'nun Haziran 2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır]

- (67) **Delil BYR/8:** (.....) Teknik Personeli (.....) (İ.G.) ile (.....) Marmara-Ege Bölge Müdürü (.....) (H.K.) arasında geçen 09.06.2023 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

İ.G. 09.06.2023 (14.40):	<i>Bilader senin fiyatlar sabayide³³ 4000 tımi 3000 tlyede varnish Simdi toplantıdayız en ucuz dıyorlar CL³⁴ için</i>
H.K. 09.06.2023 (15.10)	<i>4500 4800 O fiyat eski stok elforte apron fiyatı Virüs dayanımı olmayan çeşitler Distribütör o fiyattan mal almıyor</i>

- (68) **Delil NUN/42:** NUNHEMS Satış Pazarlama Elemanı (.....) (H.D.) ile HM CLAUSE çalışanı (.....) (M.Ö.) arasında geçen 01.08.2023 ve 04.08.2023 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

H.D. 01.08.2023 (16.39)	[NUNHEMS 28.07.2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır.]
H.D. 01.08.2023 (21.45)	<i>Dost başka hangi firmalar yenilemiş fiyat listelerini</i>
M.Ö. 01.08.2023 (21.45)	<i>Abi şuan bende bi seninki var Gelince atayım Seminis vs Yeniliyecek deniyorsu Bizde %70 zam var Tohumlara</i>
H.D. 01.08.2023 (21.46)	<i>Duydun mu peki net firmaların güncelleyeceğini</i>
M.Ö. 01.08.2023 (21.46)	<i>Bekliyoruz Vilmorin de güncelliycek Evet Kur arttı Abi Hazirandan 24 26 di Dolar Euro Simdi 27 29</i>

³³ "sabayide" ifadesi ile kastedilenin "sanayide" olduğu değerlendirilmektedir.

³⁴ HM CLAUSE'un kastedildiği kanaatine varılmıştır.

H.D. 01.08.2023 (21.47)	Rapor yazıyorum da ağustos başında firmalar yeni fiyatlarını yayınlayacaktır diye
M.Ö. 01.08.2023 (21.47)	Güncellenecek yaz bence Satış doneminolmadığı için Liste yayınlanmaz Herald
H.D. 01.08.2023 (21.48)	Güncelleyeceklerini söylüyorlar diyeyim o zaman
M.Ö. 01.08.2023 (21.48)	Aynen Uygundur
H.D. 01.08.2023 (21.49)	15gunde bir yazınca bir şey de yazılmıyor (...) ³⁵
M.Ö. 04.08.2023 (12.54)	Seyrani ³⁶ kaçta verdin abi enson
H.D. 04.08.2023 (13.15)	Kampanya dönemi 2750
M.Ö. 04.08.2023 (13.16)	Anaç dahil mi
H.D. 04.08.2023 (13.20)	Ancsiz
M.Ö. 04.08.2023 (13.23)	Anaçla kaca
H.D. 04.08.2023 (14.19)	Bu anaçla satılmıyor

- (69) **Delil RZW/35:** RIJK ZWAAN Global Kornişon Ürün Koordinatörü (.....) (E.B.) ile RIJK ZWAAN Ürün Geliştirme Uzmanı (.....) (B.U.) arasında geçen 03.11.2023 ve 06.11.2023 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

E.B. 03.11.2023 (17.42):	Pazartesi vaktin varmı? Clause (.....) ³⁷ ile buluşalım Aradı beni (.....)
(...)	
B.U. 03.11.2023 (17.42):	Salı yada çarşamba buluşalım abi sana uyarsa Pazartesi izin alacağım ben
E.B. 03.11.2023 (17.43):	Hmmmi Afyon yapacak gibiyim ama salı sabah kahvaltı yapabiliriz
B.U. 03.11.2023 (17.43):	Tamam abi duruma göre haberleşelim ozman
E.B. 03.11.2023 (17.46):	Ok Nerde yaparız kahvaltıyı, Ben (.....)a haber verim
B.U. 03.11.2023 (17.46):	O nerde oturuyor abi İzmir'de olur torbalı da olur
E.B. 03.11.2023 (17.47):	Torbalı uyarsa sana iyi olur benim için... Sonra (.....)abiye alıp afyon yapacak gibiyim Bana git gel olmaz
E.B. 03.11.2023 (17.48):	Ama pazartesi brlli olacak benim afyon Belki Çarşamba da gidebilirim Pazartesi netleştirelim yerini
B.U. 03.11.2023 (17.48):	Tamam olur abi
E.B. 03.11.2023 (17.49):	(.....)ı sen ben dılında bilen yok kanka Şimdilik öyle kalsın (.....)e de demedim daha
B.U. 03.11.2023 (18.12):	Bende söylemedim kimseye abi
(...)	

³⁵ Argo ifade kullanılmıştır.

³⁶ NUNHEMS'e ait domates tohumudur.

³⁷ Bahsi geçen kişinin HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) olduğu kanaatine varılmıştır.

E.B. 06.11.2023 (11.15):	Bizim evin oraki Kahve DERYASI kanka Kalabalık olmuyor Dikkat çekmeyiz Hakan açısından
B.U. 06.11.2023 (11.15):	Olur abi

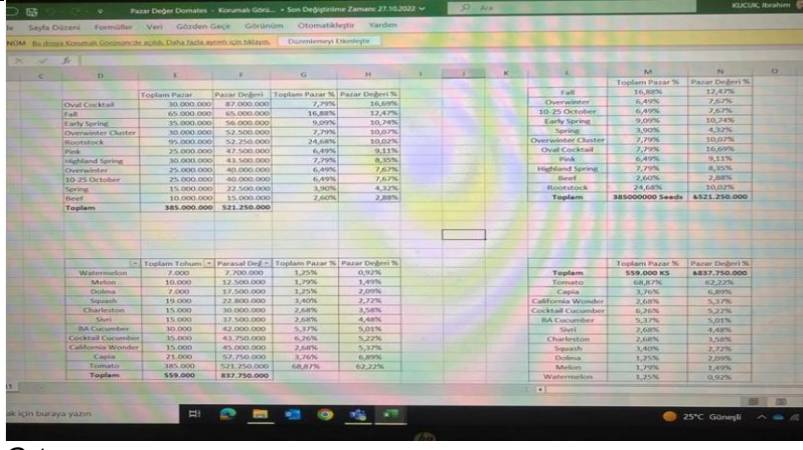
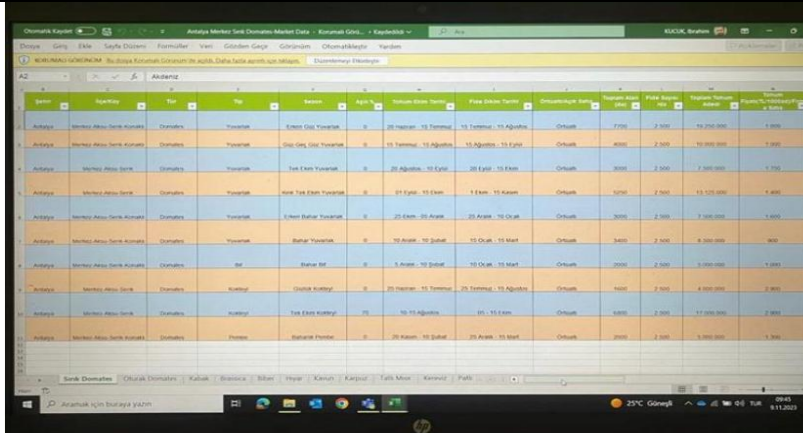
- (70) **Delil RZW/36:** RIJK ZWAAN Global Kornişon Ürün Koordinatörü (.....) (E.B.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (H.A.) arasında geçen 06.11.2023 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

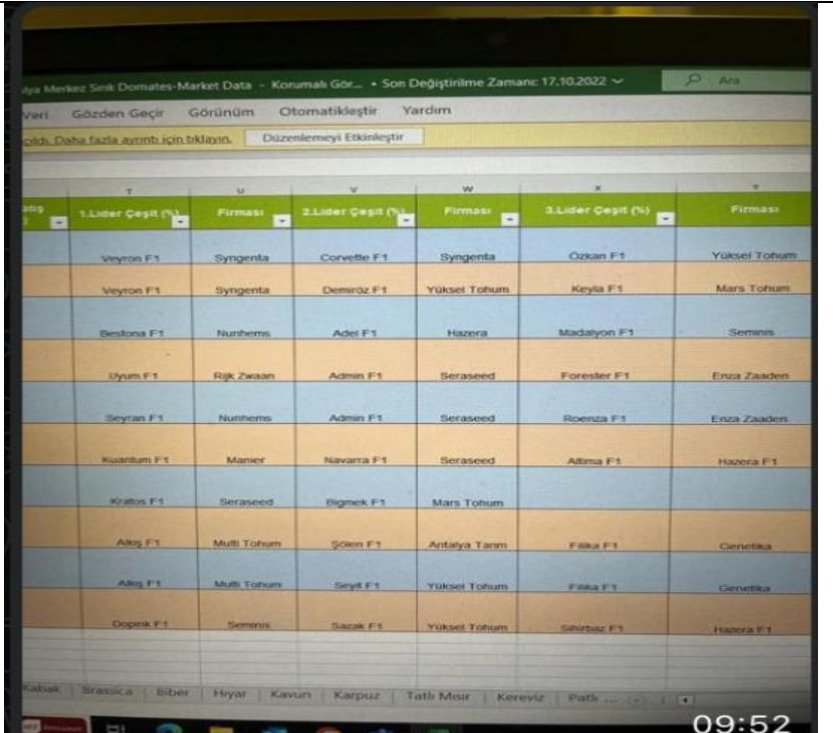
E.B. 06.11.2023 (11.12):	Günaydın (.....) Nasılsın? Yarın sabah 9.00 ila 11.30 arası Torbalı da Sen-ben (.....) ³⁸ kahvaltı yapalım mı?
H.A. 06.11.2023 (11.13):	Abi merhaba günaydın. İyi haftalar. Olur bana uygun. Sabah 9 gibi Torbalı'da olurum
E.B. 06.11.2023 (11.14):	👉 Muratbey tarafında Kahve Deryası var.. pek kalabalık olmuyor.. dikkat çekmeyiz..
E.B. 06.11.2023 (11.15):	
H.A. 06.11.2023 (11.16):	Tamamdır abi 👉

- (71) **Delil RZW/38:** RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu (.....) (S.Ö.) ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü (.....) (İ.K.) arasında 06.11.2023-09.11.2023 tarih aralığında gerçekleşen WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

S.Ö. 06.11.2023 (12.16):	Woynnnn ne oldu bizim liste
İ.K. 08.11.2023 (08.30):	Kardeşim akşam kesin atacağım Kusura bakma bilgisayar ofiste kalmış
S.Ö. 08.11.2023 (12.04):	Bekliyorum 😊
S.Ö. 09.11.2023 (08.17):	Teşekkür ederim ortağım

³⁸ Bahsi geçen kişinin RIJK ZWAAN Ürün Geliştirme Uzmanı (.....) olduğu kanaatine varılmıştır.

İ.K. 09.11.2023 (09.41):	 Ortaamm Yeni ofise geçtim
İ.K. 09.11.2023 (09.42):	3 gündür ofise uğramıyordum Bu geçen sene değil bir önceki sene için sanırım Hepsi var burada Ama sadece sera
S.Ö. 09.11.2023 (09.43):	Anatlı mı bu miktarlar Antalya merkez ?
İ.K. 09.11.2023 (09.43):	Fethiye konaklı dahil arası ve yayla
S.Ö. 09.11.2023 (09.44):	Mmm ok teşekkür ederim
	Merkez mi istiyorsun
S.Ö. 09.11.2023 (09.44):	[Alıntılındı]:(Merkez mi istiyorsun) Aynen Varsa süper olur Var mı?
İ.K. 09.11.2023 (09.44):	Bekle
S.Ö. 09.11.2023 (09.45):	Ok
İ.K. 09.11.2023 (09.46):	 Okuyabiliyormusun bak bi
S.Ö. 09.11.2023 (09.46):	Okunuyor
İ.K. 09.11.2023 (09.47):	Hepsi sezonuna göre var
S.Ö. 09.11.2023 (09.47):	Çeşitlerin payları var mı
İ.K. 09.11.2023 (09.47):	Burada
S.Ö. 09.11.2023 (09.47):	Çeşit çeşit de var mı 😊
İ.K. 09.11.2023 (09.47):	Bakıyorum
İ.K. 09.11.2023 (09.51):	Çeşit çeşit yok ortam
İ.K. 09.11.2023 (09.52):	Attığımın devamında şöyle var

	
S.Ö. 09.11.2023 (09.53):	[Alıntılanı]: [Yukarıda yer alan görsel alıntılanmıştır] Bu çeşitlerin miktarları yok di mi tpc ³⁹ olarak ?
İ.K. 09.11.2023 (09.53):	İlk üç çeşit var yani Yok onu bu yıl yapacağım
S.Ö. 09.11.2023 (09.53):	Okeydir ortak çok saol
İ.K. 09.11.2023 (09.54):	Rica ederim kusura bakma Sadece denk gelmedi beni bilirsın
S.Ö. 09.11.2023 (09.54):	Sorun değil ortak

- (72) **Delil NUN/44:** Katılımcıları arasında SEMILLAS FITO, RIJK ZWAAN, BAYER, HM CLAUSE ve MULTİ TOHUM yetkililerinin bulunduğu beyan edilen “Fethiye Tohum” isimli WhatsApp grubunda NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı (.....) (H.A.), HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (M.G.), RIJK ZWAAN Satış Temsilcisi (.....) (B.S.), MULTİ TOHUM Ziraat Mühendisi (.....) (A.D.), NUNHEMS Satış Uzmanı (.....) (H.D.), BAYER Fethiye & Kınık & Ortaca Bölgesi Satış Temsilcisi (.....) (N.K.)⁴⁰ ve SEMILLAS FITO Satış Temsilcisi (.....) (M.K.) arasında geçen 20.11.2023 ve 21.11.2023 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

H.A. 20.11.2023 (11.47):	Arkadaşlar selam kolay gelsin Sabah dokuzda kahvaltıda buluşalım
H.A. 20.11.2023 (11.48):	Tohum miktarlarını hep beraber çıkartalım
H.A. 20.11.2023 (11.49):	Tabiki programınız uygunsa Eklemek istediğiniz arkadaşlar varsa ekleyebilirsiniz Yer ve mekan belirleyelim
M.G. 20.11.2023 (13.37):	Arkadaşlar yarın sabah buluşalım dediniz fakat ben yarın toplantı için Antalyaya gideceğim Çarşamba günü döneceğim

³⁹ Söz konusu yazışmada kullanılan ifade ile “toplam üretim kapasitesi- total production capacity”nin kastedildiği değerlendirilmektedir.

⁴⁰ (.....) tarafından yapılan aktif işbirliği başvurusunda, (.....)’nın Haziran 2016 ile Temmuz 2021 döneminde SEMILLAS FITO’da çalıştığının, Ağustos 2021 itibarıyla ise BAYER bünyesinde çalışmaya başladığının tespit edildiği belirtilmiştir.

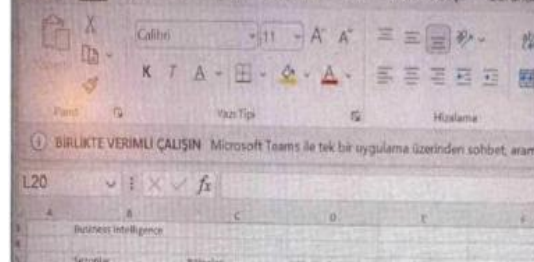
H.A. 20.11.2023 (13.50):	Arkadaşlar lütfen herkes uygunluk durumunu yazsın
B.Ş. 20.11.2023 (13.51):	Salı Çarşamba benim için uygundur
N.K. 20.11.2023 (13.51):	Çarşamba
H.A. 20.11.2023 (13.52):	Çarşamba
M.K. 20.11.2023 (13.59):	Çarşamba benim içinde uygundur
H.D. 20.11.2023 (14.09):	ben Çarşamba Antalya dayım
A.D. 20.11.2023 (14.12):	Çarşamba benim içinde uygun
H.A. 20.11.2023 (14.17):	(.....) ⁴¹ in toplantısı var ben gereken bilgileri vereceğim. Çarşamba gelemeyen arkadaşlar bu sayfaya bölgeye sattıkları tohum miktarını lütfen yazsınlar. Ortak bir tohum data olsun. Bunu ortak yaptığımızı firmalarımız bilmesin. Fethiye çalışanlarının doğru data bilgisi olsun. Herkese teşekkür ederim. Kolay gelsin. Çarşamba günü görüşürüz. Yer konusu belirlenecek.
B.S. 21.11.2023 (19.58):	Abiler belli mi yer falan yarın net toplanıyor muyuz ?
H.A. 21.11.2023 (20.22):	Arkadaşlar bir yer talebi yoksa 9:20 de opet te. (.....) ⁴² nin yerinde
B.S. 21.11.2023 (20.36):	Bana uyar
M.K. 21.11.2023 (20.42):	Olur abi

- (73) **Delil NUN/49:** katılımcıları arasında SEMILLAS FİTO, RIJK ZWAAN, BAYER, HM CLAUSE ve MULTİ TOHUM yetkililerinin bulunduğu beyan edilen “Fethiye Tohum” isimli WhatsApp grubunda NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı (.....) (H.A.) ile SEMILLAS FİTO Satış Temsilcisi (.....) (M.K.) arasında geçen 11.12.2023 ve 15.12.2023 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

M.K. 11.12.2023 (11.40):	Arkadaşlar merhaba, bu başlıklar haricinde atladığım, sezon veya ürün var mıdır? Detaylı bir pazar raporu çıkarmaya çalışıyorum. Yardımcı olursanız sevinirim. [Çalışma yapılacak olan tohum türlerinin isimlerini içeren görsel paylaşılmıştır]
H.A. 11.12.2023 (12.03):	Güzel bir çalışma eklemek istersen karpuz anacı

⁴¹ Bahsi geçen kişinin (.....) olduğu değerlendirilmektedir.

⁴² Anılan başvuruda, bahsi geçen kişinin bilgilerine ulaşılamadığı belirtilmiştir.

M.K. 15.12.2023 (16.07):	
H.A. 15.12.2023 (16.13):	Ellerine sağlık Süpersin Akşam bakıp telefonlaşalım

(74) **Delil NUN/51:** NUNHEMS Satış Pazarlama Elemanı (.....) (H.D.) ile HM CLAUSE çalışanı (.....) (M.Ö.) arasında geçen 29.12.2023, 09.01.2024 ve 19.01.2024 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

H.D. 29.12.2023 (15.11)	<i>Listeler ne oldu</i>
M.Ö. 29.12.2023 (15.11)	<i>Gelio</i> [YÜKSEL TOHUM Kasım 2023 fiyat listesi paylaşılmıştır.] [HAZERA fiyat listesi paylaşılmıştır.] [15.11.2023 tarihli UNITED GENETICS fiyat listesi paylaşılmıştır.] [BRAVOS Aralık 2023 fiyat listesi paylaşılmıştır.] <i>Nun kaç para</i> [YÜKSEL TOHUM Aralık 2023 fiyat listesi paylaşılmıştır.] [01.12.2023 tarihli AG TOHUM fiyat listesi paylaşılmıştır.] [ANTALYA TARIM fiyat listesi paylaşılmıştır.] [Hangi teşebbüse ait olduğu tespit edilemeyen ve fiyat listesi olduğu kanaatine varılan belgeler paylaşılmıştır.]
M.Ö. 09.01.2024 (14.42)	[YÜKSEL TOHUM Ocak 2024 fiyat listesi paylaşılmıştır.]
H.D. 19.01.2024 (15.54)	[NUNHEMS domates, biber, hıyar ve karpuz tohumları Ocak 2024 fiyat listesi paylaşılmıştır.]

⁴³ Muğla Fethiye’de ve komşu bölgelerde, çeşitli tarım ürünlerine ilişkin ekilen toplam tohum ve fide sayılarını içeren bir görsel paylaşılmıştır

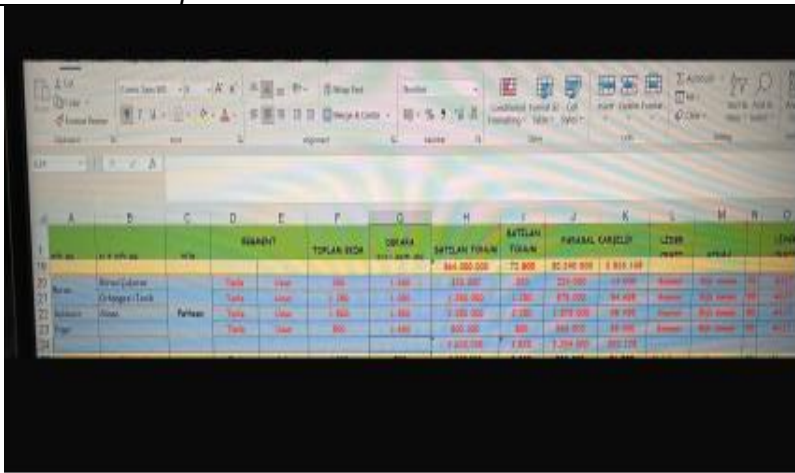
M.Ö. 19.01.2024 (15.55)	(.....) hızlı Senden
-------------------------	-------------------------

- (75) **Delil SMF/6:** SEMILLAS FITO Fethiye Bölgesi Sebze Satış Sorumlusu (.....) (M.K.) ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi (.....) (M.G.) arasında geçen 07.08.2024 ve 09.09.2024 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

M.K. 07.08.2024 (09.51):	Abi günaydın hayırlı işler, pazar raporu hazırlıyor musun bu sene bizim 20 Ağustos son gönderim tarihi yarın yarından sonra onla uğraşcam ürünleri ve rakamları teyit etsek olur mu
M.G. 07.08.2024 (09.52):	Geçtiğimiz sezonun raporunu mu göndercen
M.K. 07.08.2024 (09.58):	Aynen abi Sen çıkardın mı bu yıl 20 Ağustos son tarih bizim Halledeyim aradan çıksın
M.G. 07.08.2024 (09.59):	Anladım kardeşim benim olan raporu bulup sana göndereyim Sen ne taraflardasın bugün
M.K. 07.08.2024 (09.59):	Sen bu sezon yeni çıkardın mı [Alıntılanıldı]:(Sen ne taraflardasın bugün) Dirmilde bi kaç yer var onlara bakıp döncem üşütmüşüm alttan üstten çıkarıyorum 😊
M.G. 07.08.2024 (10.00):	Valla mayısta mı ne hazırlamıştım Geçmiş olsun kardeşim Ben bakayım da göndereyim sana
M.K. 07.08.2024 (10.01):	Tamam abi sağolasın 🙏

1.3. HAZERA-HM CLAUSE-VILMORIN MIKADO Arasındaki Belgeler

- (76) **Delil HZR/3:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) (F.K.) arasında geçen 10.03.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

Ç.Y. 10.03.2022 (10.47):	(.....) Merhaba Marmara bölgesi çanakale dahil patlıcan pazarı toplam ortalama kac pakettir
F.K. 10.03.2022 (10.54):	 Kabaca geçen sene buydu
F.K. 10.03.2022 (10.55):	Bu seneyi Mayıs gibi yaparız

- (77) **Delil HZR/5:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) arasında geçen 13.06.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

F.K. 13.06.2022 (12.29):	Müdür hayırlı haftalar
--------------------------	------------------------

	<i>Kaç milyon kamenta⁴⁴ sattınız bu yıl Bir ara 180 demiştin</i>
F.K. 13.06.2022 (12.30):	<i>Doğru rakam ver CEO lar söylüyor yanlış rakam verdi olmayayım</i>
Ç.Y. 13.06.2022 (12.57):	<i>Toprağa inen 180 satış 210</i>
F.K. 13.06.2022 (13.11):	<i>Ok</i>
F.K. 13.06.2022 (13.12):	<i>Lerota⁴⁵ Ne satmıştır</i>
Ç.Y. 13.06.2022 (13.20):	<i>50 milyon</i>

- (78) **Delil HZR/6:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) (F.K.) arasında geçen 06.09.2022 ve 07.09.2022 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

F.K. 06.09.2022 (11.08):	<i>Müdür hayırlı işler. Yeni listeyi yollar mısın sana Zahmet Teşekkürler</i>
Ç.Y. 06.09.2022 (11.09):	<i>[HAZERA'nın 01.07.2022-31.09.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır.]</i>
F.K. 06.09.2022 (11.09):	<i>Teşekkür ettim</i>
Ç.Y. 06.09.2022 (11.09):	<i>Eyvallah müdür kolay gelsin</i>
Ç.Y. 07.09.2022 (14.57):	<i>(.....) slm piyasada rakiplerden fiyat açıklayan varsa liste atarmısın</i>
F.K. 07.09.2022 (15.01):	<i>Slm bana gelen bir şey yok Daha zaman çok ya Ara zam gibi düşünüyorlarsa</i>
Ç.Y. 07.09.2022 (15.01):	<i>[ANTALYA TARIM'ın 2022/3 dönemi fiyat listesi paylaşılmıştır] [BAYER'in 2022/3 dönemi fiyat listesi paylaşılmıştır]</i>
F.K. 07.09.2022 (15.01):	<i>Eylül</i>
F.K. 07.09.2022 (15.02):	<i>Antalya için çıkarmışlardır</i>
Ç.Y. 07.09.2022 (15.04):	<i>Aynen bana düşenleri atarım sana</i>
F.K. 07.09.2022 (15.04):	<i>Bende atarım Haber ederim</i>
Ç.Y. 07.09.2022 (15.10):	<i>[SYNGENTA'nın 26.07.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır]</i>

- (79) **Delil HZR/10:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) (F.K.) arasında geçen 18.10.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

Ç.Y. 18.10.2022 (12.47):	<i>slm müdür yeni fiyat listeniz bellimi</i>
F.K. 18.10.2022 (12.47):	<i>Slm hacı</i>
F.K. 18.10.2022 (12.48):	<i>Yok daha Acele etmiyoruz</i>

- (80) **Delil HZR/11:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile HM CLAUSE Marmara-Ege Bölge Müdürü (.....) (H.K.) arasında geçen 18.10.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

⁴⁴ Bahsi geçen tohum HAZERA'nın domates tohumudur.

⁴⁵ Bahsi geçen tohum Hasel Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin domates tohumudur.

Ç.Y. 18.10.2022 (12.48):	<i>slm müdür fiyat listeniz çıktımı yollarmısın</i>
H.K. 18.10.2022 (13.02):	<i>Benim Marmara'da liste çıkmadı Antalya'da fiyat veriyorlar ürünlere müdür</i>

- (81) **Delil HZR/12:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) (F.K.) geçen 15.11.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

F.K. 15.11.2022 (10.00):	[MAY TOHUM'un 10.11.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] <i>Yeni listeniz çıktı mı</i>
Ç.Y. 15.11.2022 (10.05):	[HAZERA'nın 01.11.2022-31.01.2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır]

- (82) **Delil HZR/14:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile HM CLAUSE Marmara-Ege Bölge Müdürü (.....) (H.K.) arasında geçen 29.11.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

Ç.Y. 29.11.2022 (13.29):	<i>Slm Müdür yeni Fiyat listeniz çıktımı</i>
--------------------------	--

- (83) **Delil HZR/17:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) (F.K.) arasında geçen 06.12.2022 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

F.K. 06.12.2022 (12.59):	[NUNHEMS'in 01.12.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır]
Ç.Y. 06.12.2022 (13.06):	<i>Teşekkür</i>

- (84) **Delil HZR/19:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile HM CLAUSE Marmara-Ege Bölge Müdürü (.....) (H.K.) arasında geçen 10.12.2022-13.12.2022 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

Ç.Y. 10.12.2022 (13.09):	[NUNHEMS'in 01.12.2022 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır] [SAKATA'nın Aralık ayı fiyat listesi paylaşılmıştır]
Ç.Y. 10.12.2022 (13.10):	<i>sizinki çıkmadımı</i>
H.K. 10.12.2022 (13.17):	<i>Bizde liste yok hala hacı (...)⁴⁶ nasıl bir firmayız çözemedim</i>
H.K. 10.12.2022 (13.17):	<i>Saba ne fiyatı lazım bakayım Çeşit</i>
Ç.Y. 10.12.2022 (13.35):	<i>Alberty⁴⁷ söyle yeter</i>
H.K. 10.12.2022 (13.57):	<i>Ant sorup söylerim pztesi</i>
Ç.Y. 13.12.2022 (16.49):	<i>Alberty i sorabildinmi</i>

- (85) **Delil HZR/23:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) (F.K.) arasında geçen 17.01.2023 ve 18.01.2023 tarihli WhatsApp görüşmelerinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

F.K. 17.01.2023 (21.05):	[NUNHEMS'in 17.01.2023 tarihli fiyat listesi paylaşılmıştır]
Ç.Y. 18.01.2023 (14.23):	<i>müdür selam kolay gelsin sanayi domatesinde satan ilk 3 çeşit ne marmarada,yazarmısın</i>
F.K. 18.01.2023 (14.28):	<i>4123⁴⁸-0287⁴⁹-Taylor⁵⁰</i>
Ç.Y. 18.01.2023 (14.46):	<i>👍</i>

⁴⁶ Argo ifade kullanılmıştır.

⁴⁷ Bahsi geçen tohum HMCLAUSE'un domates tohumudur.

⁴⁸ Bahsi geçen tohum VILMORIN MIKADO'nun domates tohumudur.

⁴⁹ Bahsi geçen tohum NUNHEMS'in domates tohumudur.

⁵⁰ Bahsi geçen tohum NUNHEMS'in domates tohumudur.

- (86) **Delil HZR/30:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile HM CLAUSE Marmara-Ege Bölge Müdürü (.....) (H.K.) arasında geçen 13.11.2023 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

Ç.Y. 13.11.2023 (18.32):	Slm (.....) Marmara yada balıkesirde rz ⁵¹ nin joyfit ⁵² hıyarı satılıyor mu Satılıyorsa ne kadar satmışlardır
H.K. 13.11.2023 (18.36):	Satılıyor hacı sorarım yarın

- (87) **Delil HZR/31:** HAZERA Ülke Satış Müdürü (.....) (Ç.Y.) ile VILMORIN MIKADO Sanayi Ürünleri Kilit Müşteri Yöneticisi (.....) (F.K.) arasında geçen 22.11.2023 tarihli WhatsApp görüşmesinde aşağıdaki yazışmalar yer almaktadır:

F.K. 22.11.2023 (16.18):	Müdür kamenta ⁵³ fiyat ne olacak liste belli mi
Ç.Y. 22.11.2023 (16.52):	Slm (.....) fiyat 5000 lik 3500 tl olacak
F.K. 22.11.2023 (16.52):	Tamamdır hacı Teşekkür ederim
Ç.Y. 22.11.2023 (16.52):	

I.4. Değerlendirme

I.4.1. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesine İlişkin Genel Çerçeve

- (88) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrası, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmünü haizdir. Görüldüğü üzere, rekabetin sınırlandırılması amaçlı veya bu etkiyi doğuran ya da doğurabilecek olan anlaşmalar, eylemler ve kararlar 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yasaklanmıştır.
- (89) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde;

"Bu Kanunun amacı rekabetin korunması olduğuna göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu teşebbüsler arası anlaşma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anlaşma, hukuki şekil şartlarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur."

ifadeleriyle Türk rekabet hukukunda "anlaşma" kavramının borçlar hukukundaki "sözleşme" kavramından daha geniş bir kavram olduğuna dikkat çekilmekte ve bağlayıcı olma, yazılı şekil, yükümlülüklerin ifa edilmemesi halinde uygulanacak yaptırımın düzenlenmesi yahut yürürlük koşulları gibi herhangi bir şekil şartı aranmamaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında bir anlaşmanın varlığı için teşebbüsler arasında bir irade uyuşmasının bulunması yeterlidir.

- (90) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal tespitinde bulunabilmek için, amaç ve etki unsurlarından birinin ortaya konulması yeterlidir. Dolayısıyla rekabeti kısıtlama amacı taşıyan anlaşmaların varlığı halinde ihlalin gerçekleşmesi için bu anlaşmanın uygulanması veya piyasada rekabeti bozucu etkilerinin görülmesi veya bu etkilerin ispatı aranmamaktadır.

⁵¹ Bahsi geçen ifadenin RIJK ZWAAN'ın kısaltması olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir.

⁵² Bahsi geçen tohum RIJK ZWAAN'ın hıyar tohumudur.

⁵³ Bahsi geçen tohum HAZERA'nın domates tohumudur.

- (91) Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nin "*Tanımlar*" başlıklı 3. maddesinde kartel; fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket konularında, rakipler arasında gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve/veya uyumlu eylemler olarak tanımlanmaktadır. Fiyat tespitini, arz kısıtlamasını, bölge, pazar veya müşteri paylaşımını konu alan ve kartel olarak nitelendirilen anlaşma/uyumlu eylemler, doğaları gereği rekabeti sınırlayıcı olmaları nedeniyle etkilerine bakılmaksızın rekabet ihlali teşkil etmekte, varlıklarının ispatı rekabet hukuku müdahalesi için yeterli olmaktadır.
- (92) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından önem arz eden bir diğer husus, ihlalin rekabeti sınırlayıcı bir irade uyuşmasının gösterilmesi suretiyle ispatlanması olup, bu uyuşmanın anlaşma veya uyumlu eylem niteliğinde olması ulaşılan sonuç bakımından önem arz etmemektedir. Bu çerçevede ihlali karşılamak üzere anlaşma ve uyumlu eylem kavramları birlikte kullanılabileceği gibi genel olarak uzlaşma kavramının kullanılabildiği görülmektedir⁵⁴.
- (93) Yukarıda yer verilen çerçeve dâhilinde, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin salt piyasada oluşan sonuca değil teşebbüslerin bu sonucun oluşmasına neden olan sürece dâhil olmalarına müdahaleyi öngördüğü ifade edilebilecektir. Dolayısıyla, bu kapsamdaki eylemler için rekabet otoritesi müdahalesi, teşebbüslerin kararlarının bağımsız karar alma mekanizmaları sonucunda değil, ancak rakip teşebbüslerle koordinasyon sonucunda şekillenmesi halinde, yani teşebbüslerin anlaşma/uyumlu eylem taraf olmaları halinde söz konusu olmaktadır. Bu çerçevede rekabet hukukunun mevcut yasal çerçeve dâhilinde anlaşma/uyumlu eylem kavramını işlevsel kılmada "iletişim" unsuruna dayandığı görülmektedir.
- (94) İletişimin anlaşma/uyumlu eylemi ortaya koymadaki kritik önemi, piyasada rekabeti tetikleyen temel dinamiğin, teşebbüsler arasında birbirlerinin ne şekilde davranacağına ilişkin yaşanan belirsizlik olduğu kabulüne dayanmaktadır. Nitekim 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, başka bir deyişle bağımsız olarak belirlemesini sağlamaktır.
- (95) Dolayısıyla rakipler arasında paylaşılan bilginin teşebbüslerin gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizliği azaltması durumunda teşebbüslerin davranışlarının bağımsız değil koordineli olacağı değerlendirilmekte ve bu nitelikteki davranışların da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edeceği sonucuna ulaşılabilmektedir⁵⁵. Bu doğrultuda rakip teşebbüsler arasında gerçekleşen bilgi değişimi 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir sonraki başlıkta detaylı bir şekilde ele alınacaktır.

1.4.2. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesi Çerçevesinde Bilgi Değişimi

- (96) Rekabet hukukunda bilgi değişimi, aynı pazarda faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüsün tek yanlı yahut karşılıklı olarak rekabetçi kararlarına etki eden her türlü ticari bilgilerini paylaşmaları olarak tanımlanabilmektedir. Bilgi değişimi, rakipler arasındaki uzlaşmanın bozulup bozulmadığının saptanmasını kolaylaştırdığı için kolaylaştırıcı

⁵⁴ 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı Kurul kararı s. 26-27; 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı Kurul kararı para. 154; Ankara 2. İdare Mahkemesinin 21.12.2015 tarihli, E.2014/1373, K.2015/2145 sayılı ve 19.04.2016 tarihli, E. 2014/1339, K. 2016/1187 sayılı kararları; Danıştay 13. Dairesinin 16.12.2015 tarihli, E.2015/4548, K.2015/4616 sayılı kararı

⁵⁵ 07.03.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı Kurul kararı, s. 91; 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı Kurul kararı para. 162, 177; 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı Kurul kararı s. 43

eylem olarak değerlendirilebileceği gibi, bizatihi kendisi rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olarak da değerlendirilebilmektedir⁵⁶.

- (97) Bilgi değişimi; geçmiş veya cari üretim ve satış miktarlarına, fiyatlara, talebe ve maliyetlere, müşterilere, kapasitelere, yatırımlara ve AR-GE çalışmalarına ya da sahip olunan teknoloji ve benzerlerine ilişkin doğrulanabilir nitelikteki verilerin ve bilgilerin paylaşımını içerebildiği gibi; firmaların gelecekte uygulamayı planladıkları fiyatlara, miktarlara, yeni ürünlere ya da kapasite değişikliklerine yönelik beyanı da kapsamaktadır⁵⁷.
- (98) Türk rekabet hukukunda Yatay İşbirliği Anlaşmaları Kılavuzu (Yatay Kılavuz), bilgi değişimi teorisi bakımından kapsamlı bir rehber niteliğindedir. Yatay Kılavuz'a göre teşebbüsler arasında bilgi değişimi rakipler arasında doğrudan veya meslek kuruluşları gibi teşebbüs birlikleri, pazar araştırma kuruluşları ve benzeri üçüncü taraflar veya teşebbüslerin tedarikçi ya da dağıtım ağı yoluyla dolaylı olarak gerçekleştirilebilmektedir⁵⁸.
- (99) Bilgi değişimi konusunda AB rekabet hukuku uygulaması bakımından önem teşkil eden *T-Mobile* kararında⁵⁹ Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD), taraflar arasındaki belirsizliği giderecek tek bir bilgi değişiminin dahi, teşebbüslerin davranışlarını uyumlaştırmalarını sağlayacağını ve rekabet ihlali oluşturabileceğini belirtmiştir.
- (100) Bu noktada rekabet ihlaline konu olan bilgi değişiminin tespitinde, paylaşılan bilginin niteliği önem kazanmaktadır. Değişime konu olan bilgi, geçmiş tarihli fiyata ya da fiyatla ilişkili indirim-kampanya gibi unsurlara ilişkin olabileceği gibi, güncel ya da geleceğe ilişkin de olabilmektedir. Geleceğe ilişkin fiyatın ve fiyatla ilişkili bilgilerin paylaşılması, rekabet hukuku literatüründe Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma (ABİDA)'nın 101. maddesi bağlamında "*amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı*" nitelikte kabul edilmekte ve yasaklanmaktadır⁶⁰. Dolayısıyla geleceğe ilişkin fiyat bilgisi paylaşımının tek başına rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma teşkil etmesi ya da bu anlaşmanın bir unsurunu oluşturması mümkündür.
- (101) Aynı şekilde, güncel fiyat bilgileri, yakın tarihli satış rakamları, satış hedefleri ve stok gibi bilgilerin sistematik şekilde paylaşılması rekabet ihlali riskini önemli ölçüde artırmakta, bireysel üretim ve satış miktarlarının paylaşılma sıklığı arttıkça, pazar giderek şeffaflaşmakta ve rekabetin doğası gereği olması gereken belirsizlik ortadan kalkmaktadır. Rakip teşebbüsler arasındaki bilgi paylaşımının etkileri, paylaşım katılan teşebbüslerin faaliyet gösterdiği pazarın yoğunlaşmış olması ya da ilgili teşebbüslerin pazarın önemli bir bölümünü teşkil etmesi durumunda daha çok belirginleşmektedir⁶¹.
- (102) Bilgi paylaşımının rekabeti kısıtladığı en tipik senaryo ise, teşebbüslerin, rakiplerin pazar stratejileri hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamasıdır. Bilgi değişiminin rekabet üzerindeki etkisi; pazarın yoğunlaşma derecesi, şeffaflığı, istikrarı, karmaşıklığı ve pazardaki teşebbüslerin benzerliği (simetri) gibi pazarın yapısına ilişkin unsurlara ve ilgili

⁵⁶ Bkz. Rekabet Terimleri Sözlüğü, Gözden Geçirilmiş Altıncı Baskı, "Bilgi Değişimi", <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/Yayinlar/rekabet-terimleri-sozlugu/terimler-listesi?icerik=408437ac-097c-4da2-9da6-9bf66c24929f>, Erişim Tarihi: 23.04.2024

⁵⁷ PİŞMAF, Ş. (2012), "İktisadi ve Hukuki Açından Teşebbüsler Bilgi Değişimi", Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri Serisi, No: 115, Ankara, s.6

⁵⁸ Yatay Kılavuz, para. 40.

⁵⁹ C-8/08, *T-Mobile Netherlands* (2009) ECR I 4529.

⁶⁰ WHISH, R. ve D. BAILEY (2012), *Competition Law*, Oxford University Press, New York, s.122; Guidelines on the applicability of Article 101 of the Treaty on the Functioning of the European Union to horizontal co-operation agreements, OJ [2011] C 11/1, para.74.

⁶¹ OECD (2011), Policy Roundtables, Information Exchanges between Competitors under Competition Law

pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilmesi nedeniyle paylaşılan bilginin niteliğine bağlıdır⁶².

- (103) Bunun yanı sıra, Yatay Kılavuz'a göre rakipler arasında bilgi değişimi, fiyat veya miktar tespiti amacını taşıyan bir anlaşma niteliği taşıdığına kartel olarak kabul edilerek cezalandırılmaktadır. Kimi bilgi değişimleri ise kartel taraflarına, üzerinde uzlaştıkları kurallara uyulup uyulmadığını takip edebilme imkânı sağlayabilmekte, dolayısıyla kartelin sürekliliğini/işleyişini kolaylaştırmaktadır. Bu bakımdan anılan bilgi değişimleri de kartelin bir parçası olarak kabul görmektedir⁶³.
- (104) Normal şartlar altında teşebbüslerin, rakiplerinin mevcut ya da beklenen davranışlarına göre basiretli bir biçimde kendilerini uyarlaması ihlal olarak değerlendirilmemektedir. Ancak rakipler arasında, pazardaki olağan koşullardan farklı rekabet koşulları yaratma amacına veya etkisine sahip olan doğrudan ya da dolaylı her türlü iletişim ihlal olarak değerlendirilmekte ve yasaklanmaktadır. Yatay Kılavuz'da teşebbüsün, kendi uyguladığı veya uygulamayı düşündüğü politikayı rakibine açıklaması ihlal sonucunu oluşturan durumlara örnek olarak sayılmaktadır. Bu noktada, yapılan bilgi değişimi, rekabete duyarlı bilgilerin değişimi ile pazardaki belirsizliği azaltıyor ve rekabeti kısıtlayıcı işbirliğini kolaylaştırıyorsa, 4. madde kapsamında rekabet ihlali teşkil edebilecektir⁶⁴.
- (105) Yatay Kılavuz'da, teşebbüsün posta, e-posta, telefon görüşmeleri, toplantılar gibi vasıtalarla rekabete duyarlı bilgilerini, bunları açıkça veya zımnen kabul eden rakiplerine tek taraflı olarak açıklaması ile çok sayıda teşebbüsün, amaçları ve planları hakkında birbirlerini bilgilendirmesi arasında fark bulunmadığı belirtilmektedir. Nitekim rakibinden rekabete duyarlı bilgiyi alan teşebbüsün böyle bir bilgiyi almak istemediğine dair net karşılık vermemesi durumunda, teşebbüsün bu bilgiyi kabul ettiği ve pazardaki davranışlarını buna göre değiştirdiği varsayılmaktadır⁶⁵.
- (106) Yatay Kılavuz'da rekabete duyarlı bilgi değişiminin pazardaki şeffaflığı yapay olarak artırarak teşebbüsler arasında rekabetçi davranışların koordinasyonunu kolaylaştırması suretiyle iş birlikçi sonuç doğurabileceği vurgulanmaktadır⁶⁶. Bilgi değişiminin rekabeti azaltıcı risklerinden biri, pazardaki belirsizliklere ilişkin olarak teşebbüslerin ortak ve uyumlu beklentilere sahip olmasıdır. Böyle bir senaryoda, teşebbüsler arasında açık bir anlaşma olmasına gerek olmaması önem taşımaktadır. Gelecekteki davranışlara yönelik bilgi değişiminin ise bu tür bir anlayış birliğini sağlayacak en tipik bilgi değişimi örneği olduğu belirtilmektedir⁶⁷.
- (107) Öte yandan, rakipler arasındaki iletişime ilişkin katı yaklaşımın bir yansıması olarak, rekabeti kısıtlama amacıyla yapılan her türlü bilgi değişimlerinde Yatay Kılavuz'a göre amaç unsuru bakımından bilgi değişiminin meydana geldiği hukuki ve iktisadi çerçeve irdelenmelidir. Bu kapsamda hangi bilgilerin doğası gereği rekabeti kısıtladığı değerlendirilirken, geleceğe ilişkin bilgi değişimine özel önem atfedilmekte, bu tür gelecek planlarına ilişkin bilgi paylaşımının amaç yönünden rekabeti kısıtlama ihtimalinin, mevcut verilerin değişimine göre daha yüksek olduğuna değinilmektedir. Bu noktada, Yatay Kılavuz'da yer verilen ve olağan koşullar altında kartel olarak değerlendirileceği ifade edilen bilgi değişimi kümesi, "*rakiplerin, gelecekte uygulamayı*

⁶² Yatay Kılavuz, para. 43

⁶³ Yatay Kılavuz, para. 44

⁶⁴ Yatay Kılavuz, para. 45

⁶⁵ Yatay Kılavuz, para. 46

⁶⁶ Yatay Kılavuz, para. 49

⁶⁷ Yatay Kılavuz, para. 50

planladıkları fiyat, üretim ya da satış miktarı gibi rekabete duyarlı bilgiler”den oluşmaktadır. Ayrıca Yatay Kılavuz’da bu tür bilgi değişimlerinin 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan muafiyet koşullarını sağlama ihtimalinin çok düşük olduğu vurgulanmaktadır⁶⁸.

- (108) Yatay Kılavuz’da “*pazarda belirsizliği azaltan stratejik veriler*”in değiştirilmesi, Kanun’un 4. maddesi kapsamında ihlal olarak değerlendirilen bilgi değişimine örnek olarak sayılmaktadır. Yatay Kılavuz’a göre pazarın şeffaflık düzeyindeki değişimin değerlendirilmesinde dikkat edilmesi gereken kilit nokta, teşebbüslerin mevcut bilgiyi, rakiplerinin davranışlarını öngörmek için ne ölçüde kullanabileceğinin belirlenmesidir.
- (109) Bu doğrultuda fiyatlar, miktarlar, müşteriler, maliyetler, cirolar, satışlar, alımlar, kapasite, ürün nitelikleri, pazarlama planları, riskler, yatırımlar, teknolojiler ve AR-GE programları rekabete duyarlı veri olarak kabul edilmektedir. Bunlar arasında stratejik niteliği en yüksek iki bilgi grubu fiyata ve miktara ilişkin bilgiler olarak ele alınmaktadır. Ancak, verilerin stratejik açıdan öneminin, bilgi değişiminin sıklığı ve pazarı kapsama derecesi ile verilerin toplulaştırılmış olup olmadığı ve güncelliği gibi faktörlere de bağlı olduğu vurgulanmaktadır. Dolayısıyla bilgi değişimi; ne kadar sık, pazarın ne kadarını kapsıyor, ne ölçüde toplulaştırılmış ve güncel ise, stratejik olarak o derece önemli olmaktadır⁶⁹.
- (110) Bir diğer kriter ise bilginin kamuya açık olup olmamasıdır. Yatay Kılavuz’da “*bilgiye erişim maliyetleri bakımından bütün rakipler ve müşterilerce aynı derecede erişilebilir olan bilgiler*” gerçek anlamda kamuya açık bilgi olarak tanımlanmaktadır. Tanımından da anlaşılacağı üzere rakipler pazardan kolaylıkla toplayabilecekleri verileri değiştirmeyi tercih etmemekte, bir başka deyişle rakipler arasında gerçek anlamda kamuya açık bilgilerin değişimine pratikte pek rastlanmamaktadır. Öte yandan bir bilginin pazardan, örneğin müşterilerden edinilme imkânının bulunması, bu bilginin rakipler için kolay erişilebilir bir pazar verisi olduğu anlamına gelmemektedir⁷⁰.
- (111) Kurulun 2017 tarihli *Kurumsal Krediler* kararında⁷¹, başta fiyat ve üretim miktarları olmak üzere, incelenen pazarın niteliklerine göre, paylaşılmaları hâlinde pazarın temel rekabet parametrelerini şeffaflaştıran, teşebbüslerin birbirlerinin hamlelerine ilişkin sahip oldukları belirsizlikleri ortadan kaldıran; maliyet, satış verileri, kapasite kullanım oranları ve stok durumları ile bunlara benzer niteliklere sahip tüm bilgiler rekabet açısından üst düzeyde hassas bilgiler olarak kabul edilmiştir.
- (112) Tüm bu bilgiler ışığında geleceğe dönük bilgi değişimi vakalarında rekabeti ihlal etme amacının varlığının şüphe taşımadığı, geçmişe dönük verilerle birlikte güncel zaman diliminde gerçekleşen dinamik veri paylaşımının ise geleceğe yönelik olarak rakipler arasında koordinasyona yol açabileceği, bu nedenle rakipler arasında gelecekteki davranışlarına ilişkin belirsizlikleri ortadan kaldırabilecek nitelikte olan bilgi paylaşımlarının rekabete aykırı olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilebilecektir.

I.4.3. Teşebbüs Hakkında Elde Edilen Belgelere İlişkin Değerlendirme

- (113) HM CLAUSE hakkında dosya kapsamında 26 adet geçmiş ve/veya güncel, iki adet geleceğe yönelik bilgi içermek üzere toplamda 28 adet belge elde edilmiş olup söz konusu belgelere ilişkin değerlendirmelere temel olarak i) piyasa verilerinin paylaşılmasına/toplulaştırılmasına hizmet eden deliller ve ii) rakiplerin fiyatlarını, satış

⁶⁸ Yatay Kılavuz, para. 56 ve 57

⁶⁹ Yatay Kılavuz, para. 67-74

⁷⁰ Yatay Kılavuz, para. 71-74

⁷¹ 28.11.2017 tarihli ve 17-39/636-276 sayılı Kurul kararı

stratejilerini ve fiyat listelerini içeren deliller olmak üzere iki kategori altında aşağıda yer verilecektir.

- (114) Bu doğrultuda ilk olarak, piyasa verilerinin paylaşılması/toplulaştırılması yoluyla bilgi değişimi gerçekleştirildiğini gösteren delillerin yazışma tarihlerine, taraflarına ve içeriklerine ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 5- Piyasa Verilerinin Paylaşılmasına/Toplulaştırılmasına Yönelik İletişim Delilleri

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
SYN/1	24.02.2019	HM CLAUSE SYNGENTA	SYNGENTA tarafından HM CLAUSE'tan pazar verilerinin talep edilmesinin üzerine HM CLAUSE tarafından verilerin fiziki görüşmede verileceğinin beyan edilmesi
SYN/2	25.07.2019	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından sebze tohumlarına yönelik pazar araştırmasının SYNGENTA ile paylaşılması
HMC/1	08.10.2019	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından içeriğinde fidelik aşısı bilgilerinin ve anaç potansiyellerinin yer aldığı bir Excel tablosunun HM CLAUSE ile paylaşılması
SYN/13	19.03.2020	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından pazar bilgilerinin SYNGENTA'dan talep edilmesi
SYN/22	25.12.2020	HM CLAUSE SYNGENTA	SYNGENTA tarafından pazar potansiyelinin HM CLAUSE'dan talep edilmesi
SYN/24	16.02.2021	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından şahsi e-posta adresinin SYNGENTA'ya gönderilmesi
SYN/25	16.03.2021	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından pazar bilgilerinin paylaşılması amacıyla SYNGENTA ile iletişime geçilmesi
SYN/26	30.06.2021	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından pazar bilgilerinin paylaşılması amacıyla SYNGENTA ile iletişime geçilmesi
RZW/23	19.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN ile HM CLAUSE arasında bir önceki yıla ait domates tohumunun toplam satış miktarının iletişime konu olması
RZW/35	03.11.2023	HM CLAUSE, RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN ile HM CLAUSE'un buluşmak için plan yapması
RZW/36	06.11.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN ile HM CLAUSE'un buluşmak için plan yapması
RZW/38	06.11.2023 09.11.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	HM CLAUSE tarafından çeşitli tohumların toplam pazar büyüklüklerini, pazar değerini, ekim tarihini ve miktarını içeren Excel dosyaları ile bazı tohum türlerinin hangi teşebbüslere ait olduğunu gösteren bir Excel görüntüsünün RIJK ZWAAN ile paylaşılması
NUN/44	20.11.2023 21.11.2023	BAYER, HM CLAUSE, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO	"Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubunda toplu tohum veri tabanı oluşturmak amacıyla toplantı organizasyonu yapılması
NUN/49	11.12.2023 15.12.2023	BAYER, HM CLAUSE, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO	"Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubunda SEMILLAS FITO tarafından çeşitli tohum türlerinin pazar büyüklüğüne ilişkin yapılacak çalışmaya yönelik olarak rakip teşebbüslerden öneri talebinde bulunulması ve bu talepten dört gün sonra pazar büyüklüğüne ilişkin bilgilerin yer aldığı Excel

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
			dosyasına ait ekran görüntüsünün paylaşılması
SMF/6	07.08.2024 09.09.2024	HM CLAUSE SEMILLAS FITO	HM CLAUSE tarafından Mayıs ayında hazırlanmış olan raporun SEMILLAS FITO ile paylaşılması

- (115) Yukarıdaki tablo incelendiğinde HM CLAUSE'un SYNGENTA, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO ve BAYER ile ikili iletişimler yoluyla, bazı rakipleri ile de "Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubu aracılığıyla iletişim kurduğu görülmektedir.
- (116) HM CLAUSE ile SYNGENTA arasında gerçekleşen yazışmalardan Delil SYN/1'de yer alan, "elimde biraz veri var Hafta içi görüşelim vereyim" ifadelerinden, pazara ilişkin verilerin paylaşımı amacıyla SYNGENTA Kumluca Bölge Satış Temsilcisi ile HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi'nin bir araya gelecekleri anlaşılmaktadır. HM CLAUSE ile SYNGENTA arasında pazar bilgilerinin iletişime konu edildiği diğer deliller de (Delil SYN/2, Delil SYN/13, Delil SYN/22, Delil SYN/24, Delil SYN/25 ve Delil SYN/26) göz önüne alındığında hem söz konusu delillerin içerdiği bilgilerin rekabetçi açıdan hassas niteliğe sahip olması hem de iletişimin fazlalığı dikkat çekmektedir.
- (117) HM CLAUSE ile RIJK ZWAAN arasında gerçekleşen yazışmalardan Delil HMC/1'de yer alan 08.10.2019 tarihli yazışmada RIJK ZWAAN Ürün Geliştirme Uzmanı tarafından içeriğinde fidelik aşısı bilgilerinin ve anaç potansiyellerinin yer aldığı bir Excel tablosunun HM CLAUSE Antalya Teknik Satış Temsilcisi ile paylaşıldığı görülmektedir. Fidelik aşısı bilgileri ile anaç potansiyellerinin HM CLAUSE ile RIJK ZWAAN arasındaki iletişime konu edilmesi, piyasa dinamikleri üzerinde rekabet açısından negatif etki doğurabilmektedir. Zira teşebbüslerin üretim planlaması ve ürün çeşitlendirme stratejileri üzerinde teşebbüsler arasında örtülü ve/veya açık bir koordinasyon riski barındırdığı değerlendirilmektedir.
- (118) Delil RZW/23'te RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu ile HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü arasında bir önceki yıla ait domates tohumunun toplam satış miktarının iletişime konu olduğu yazışmada; RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu'nun kullandığı, "Şu Pazar bilgilerini bi gönderiver Başka yerlerden de toparlıyorum" ifadesi birlikte değerlendirildiğinde teşebbüslerin pazar büyüklüğünü hesaplamaya yönelik çalışmalarını rakip teşebbüsler ile gerçekleştirdikleri doğrudan iletişimlerde elde ettikleri veriler ile yaptıkları anlaşılmaktadır. Teşebbüsler birbirlerinden elde ettikleri satış miktarı verilerini bu şekilde toplulaştırarak pazardaki talep yapısını analiz etmekte, ayrıca lider konumda bulunan çeşitleri de belirlemektedir. Satış verilerinin bu şekilde devamlı olarak derlenip toplulaştırılmasıyla ulaşılan bilgiler, teşebbüslerin geleceğe yönelik kararlarını şekillendirdiğinden pazar büyüklüğü verilerinin rekabete hassas bilgi değişimi niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.
- (119) Öte yandan Delil RZW/35'te yer alan 03.11.2023 tarihli yazışmada, RIJK ZWAAN Global Kornişon Ürün Koordinatörü'nün ve RIJK ZWAAN Ürün Geliştirme Uzmanı'nın, HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi ile bir görüşme planladıkları görülmektedir. Yazışmada yer alan "*Bende söylemedim kimseye abı*" ve "*Bizim evin oraki Kahve DERYASI kanka Kalabalık olmuyor Dikkat çekmeyiz (.....) açısından*" ifadelerinden rakip teşebbüs çalışanları ile görüşüldüğü bilgisinin gizli tutulmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Delil RZW/36'da ise buluşmanın yapılacağı yerin HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi ile paylaşıldığı görülmektedir. Söz konusu yazışmalardan rakip teşebbüs çalışanlarının WhatsApp üzerinden kurdukları iletişimler haricinde zaman zaman yüz yüze görüşmeler de gerçekleştirdikleri anlaşılmaktadır.

- (120) Delil RZW/38'de yer alan 09.11.2023 tarihli yazışmada, HM CLAUSE Antalya Bölge Müdürü tarafından arasında çok sayıda tohum türünün toplam pazar büyüklüğünün, pazar değerlerinin (dolar cinsinden) ve bunların yüzdesel olarak dağılımının yer aldığı bir Excel dosyasının ekran görüntüsünün RIJK ZWAAN Antalya Satış Sorumlusu ile paylaşıldığı görülmektedir. Yazışmanın devamında ise, Antalya ilçeleri bakımından tür, tip, sezon, tohum dikim tarihi, fide dikim tarihi, açık saha ve toplam alan bilgilerinin yer aldığı bir görselin daha paylaşıma konu olduğu anlaşılmaktadır. İlgili yazışmaya konu bilgilerin ıslah süreçleri ile doğrudan ilişkili olduğu göz önüne alındığında söz konusu verilerin teşebbüsler bakımından stratejik nitelikte olduğu ve dosya kapsamında elde edilen diğer deliller (Delil HMC/1, Delil RZW/23) dikkate alındığında HM CLAUSE ile RIJK ZWAAN arasında rekabete hassas bilgi değişimine konu iletişimlerin bulunduğu değerlendirilmektedir. Öte yandan HM CLAUSE'un BAYER, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN ve SEMILLAS FITO çalışanlarının bulunduğu "Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubunda katılımcı olduğu tespit edilmiştir (Delil NUN/44 ve Delil NUN/49). "Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubunda geçen 20.11.2023 tarihli yazışmalarda yer alan ifadelerden, grup üyesi teşebbüslerin, tohum miktarlarına ilişkin verileri toplulaştırmak amacıyla 22.11.2023 tarihinde bir araya geldikleri anlaşılmaktadır. Söz konusu yazışmalarda NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı tarafından kullanılan, "Tohum miktarlarını hep beraber çıkartalım (...) gelemeyen arkadaşlar bu sayfaya bölgeye sattıkları tohum miktarını lütfen yazsınlar. Ortak bir tohum data olsun. Bunu ortak yaptığımızı firmalarımız bilmesin." ifadelerinden BAYER, HM CLAUSE, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN ve SEMILLAS FITO arasında piyasa verilerini birbirleri ile paylaşmak ve toplulaştırmak yönünde bir iradenin ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.
- (121) Delil NUN/49'da yer alan "Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubunda geçen 11.12.2023 tarihli yazışmada ise SEMILLAS FITO Satış Temsilcisi tarafından üzerinde çalışılacak olan tohum türlerinin isimlerinin yer aldığı bir görsel paylaşılarak detaylı bir rapor hazırlandığı ifade edilmiş olup rapora başkaca eklenebilecek bir tohum türünün bulunup bulunmadığı sorulmaktadır. Akabinde 15.12.2023 tarihinde içeriğinde tohum ekim alanının, fide sayısının ve tohum pazarı büyüklüğünün yer aldığı söz konusu rapor SEMILLAS FITO Satış Temsilcisi tarafından anılan grubun üyeleri ile paylaşılmaktadır.
- (122) Delil NUN/44 ve Delil NUN/49 bir arada değerlendirildiğinde ilgili WhatsApp grup katılımcıları arasında tohum miktarları, ekim alanları ve toplam tohum pazarı büyüklüğüne dair bilgi değişiminde bulunulduğu, söz konusu verileri toplulaştırmak amacıyla zaman zaman yüz yüze görüşmeler gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Teşebbüslerin pazar büyüklüğünün hesaplanmasına ilişkin verileri toplulaştırmalarının ana nedenlerinden biri de ıslah politikalarını yönlendirmektir. Teşebbüsler tohum ıslah sürecine başlamadan önce pazar büyüklüğü, pazarın eğilimi, üreticilerin beklentileri gibi pazar hakkında genel bilgi toplamaktadırlar. ıslah süreci ise uzun sürmekte, bu çerçevede sürecin sonunda çok sayıda hibrit çeşitten piyasa gereklerine en uygun olan türler yaklaşık üç dört yıl üretici koşullarında denemeye tabi tutulmaktadır. Böylece ticari bir tohum türünün oluşabilmesi ortalama on yıllık bir süreç almaktadır. Uzun ve zorlu bir dönemi işaret eden ıslah sürecinin başarıyla sonuçlanması teşebbüslerin doğru pazar tahminlerine bağlı olmaktadır.
- (123) Delil SMF/6'da yer alan 07.08.2024 tarihli yazışmada SEMILLAS FITO Fethiye Bölgesi Sebze Satış Sorumlusu tarafından HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi'ne tohum pazarına ilişkin bir rapor hazırlayıp hazırlamadığının sorulduğu, söz konusu soru karşısında HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi tarafından Mayıs ayında hazırlanmış

olan raporun SEMILLAS FITO Fethiye Bölgesi Sebze Satış Sorumlusu ile paylaşılacağı belirtilmiştir.

- (124) Yukarıda yer verilen bilgiler ve açıklamalar ışığında, tohumculuk sektöründe pazar verilerinin elde edilmesi ve projeksiyonların doğru yapılması rakipler arasındaki rekabette oldukça önem arz etmektedir. Bu nitelikteki verilerin, teşebbüsler tarafından sahada görevli çalışanları, araştırma firmaları veya üçüncü bir taraf ile toplanması ve şirket içinde toplulaştırılması yerine rakip teşebbüslerin bir araya gelmesi ve pazara ilişkin kendilerine ait olan veya pazardan diğer rakipler hakkında elde ettikleri rekabet açısından hassas bilgileri düzenli olarak paylaşmaları yoluyla elde ettikleri tespit edilmiştir. Aktif işbirliği başvurusu kapsamında (.....) tarafından bu verilerin sahadan bayiler/fidelikler/üreticiler aracılığıyla elde edilmesinin çok zahmetli olduğu ve en az iki üç aylık ziyaret süreci gerektirdiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla tohumculuk sektöründe pazara ilişkin tahminlerin yapılmasını sağlayacak verilere erişim maliyetinin yüksek olduğu anlaşılmakta, bu sebeple teşebbüsler tarafından tohumlara ilişkin satış miktarı, toplam satış büyüklüğü gibi teşebbüs bazında veya toplulaştırılmış verileri içeren bilgi değişimlerinin tohumculuk sektörü bakımından stratejik nitelikte olduğu değerlendirilmektedir. Netice itibarıyla, her teşebbüsün piyasada hangi tohum çeşidinin talep edildiği, üretim durumu ve stok bilgisi başta olmak üzere çeşitli bilgileri toplayarak bu bilgiler doğrultusunda hem üretim hem de satış stratejisine yön verdiği değerlendirilmekte, bu bağlamda teşebbüslerin gerçekleştirdikleri bilgi değişimlerinin ıslah faaliyetlerinden satış politikalarına kadar rekabet ortamını etkileyecek düzeyde olduğu kanaatine varılmıştır.
- (125) İkinci olarak, dosya kapsamında HM CLAUSE hakkında elde edilen rakip fiyatlarının, satış stratejilerinin ve fiyat listelerinin paylaşılması yoluyla bilgi değişimi gerçekleştirildiğini gösteren delillerin yazışma tarihlerine, taraflarına ve içeriklerine ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 5- Rakip Fiyatlarına, Satış Stratejilerine ve Fiyat Listelerine Yönelik İletişim Delilleri

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
SYN/11	03.03.2020	SYNGENTA HM CLAUSE	SYNGENTA tarafından HM CLAUSE'a ait domates tohumunun fiyat bilgisinin sorulması üzerine HM CLAUSE tarafından fiyat bilgisinin paylaşılması
SYN/30	28.12.2021 30.12.2021	SYNGENTA HM CLAUSE	SYNGENTA tarafından geleceğe yönelik SYNGENTA fiyat listelerinin HM CLAUSE ile paylaşılması
NUN/25	25.01.2022	NUNHEMS HM CLAUSE	HM CLAUSE tarafından NUNHEMS'in yeni fiyat listesinin yayımlanıp yayımlanmadığının NUNHEMS'e sorulması
NUN/33	07.09.2022 06.12.2022	HM CLAUSE NUNHEMS	HM CLAUSE tarafından güncel fiyat listesinin NUNHEMS'ten talep edilmesi
RZW/24	20.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	HM CLAUSE tarafından RIJK ZWAAN'dan güncel fiyat listesinin talep edilmesi üzerine RIJK ZWAAN tarafından 01.08.2022 tarihli fiyat listesinin HM CLAUSE'a gönderilmesi
RZW/25	23.09.2022 24.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından HM CLAUSE'un bir karpuz tohumuna ilişkin fiyat bilgisi talep edilmesinin üzerine HM CLAUSE tarafından söz konusu bilginin paylaşılması akabinde HM CLAUSE tarafından HAZERA'nın fiyat listesinin talep edilmesi
RZW/26	27.09.2022 28.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından çeşitli rakip teşebbüslere ait fiyat listelerinin HM CLAUSE

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
			ile paylaşılmasının akabinde RIJK ZWAAN tarafından kök başı ödeme tutarına ilişkin soru sorulması
RZW/28	11.10.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından HM CLAUSE'un ve NUNHEMS'in karpuz tohumlarına ilişkin fiyat bilgisinin HM CLAUSE'tan talep edilmesine istinaden HM CLAUSE tarafından söz konusu fiyat bilgilerinin ve NUNHEMS'in karpuz tohumuna ilişkin tahsilat yöntemi bilgisinin paylaşılması
NUN/35	13.12.2022	HM CLAUSE NUNHEMS	HM CLAUSE tarafından SAKATA'ya, SEMILLAS FITO'ya, NUNHEMS'e, YÜKSEL TOHUM'a, GENETİKA'ya ve RIJK ZWAAN'a ait Aralık 2022 fiyat listesinin, HAZERA'ya ait 01.11.2022-31.01.2023 tarihleri arasında geçerli olan ve RIJK ZWAAN'a ait 02.12.2022 tarihli fiyat listesinin NUNHEMS ile paylaşılması
RZW/32	05.04.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından RIJK ZWAAN'ın 02.12.2022 tarihli fiyat listesinin HM CLAUSE ile paylaşılması
RZW/33	31.05.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından RIJK ZWAAN'ın 01.08.2022 tarihli fiyat listesinin değişeceği belirtilerek HM CLAUSE ile paylaşılması ve HM CLAUSE tarafından BAYER'in, MULTİ TOHUM'un, NUNHEMS'in, HAZERA'nın ve VILMORIN MIKADO'nun güncel fiyat listelerinin RIJK ZWAAN ile paylaşılması
BYR/8	09.06.2023	BAYER HM CLAUSE	BAYER tarafından hâlihazırda katılımcısı olduğu bir toplantıda BAYER'in CL isimli tohumunun en ucuz tohum olduğu bilgisinin verildiği ifade edilerek HM CLAUSE'a sanayi tipi tohumunun fiyatının sorulması
NUN/42	01.08.2023 04.08.2023	NUNHEMS HM CLAUSE	NUNHEMS tarafından SYNGENTA'ya ait 05.07.2023 tarihli fiyat listesinin paylaşılması
NUN/51	29.12.2023 09.01.2024 19.01.2024	HM CLAUSE NUNHEMS	HM CLAUSE ile NUNHEMS arasında çok sayıda fiyat listesinin paylaşılması

- (126) Yukarıdaki tablo incelendiğinde HM CLAUSE'un BAYER, NUNHEMS, SYNGENTA ve RIJK ZWAAN ile ikili iletişimler kurduğu görülmektedir.
- (127) Delil SYN/11'de yer alan 03.03.2020 tarihli yazışmada SYNGENTA çalışanı ile HM CLAUSE çalışanı arasında HM CLAUSE'a ait domates tohumuna ilişkin fiyat bilgisinin, Delil SYN/30'da ise SYNGENTA'nın geleceğe yönelik fiyat listesinin HM CLAUSE ile paylaşıldığı görülmektedir. Bu çerçevede rakiplerin fiyat bilgilerinin doğrudan rakip ile iletişim kurularak öğrenildiği ve bu durumun piyasadaki şeffaflığı artırdığı kanaatine varılmıştır.
- (128) HM CLAUSE ile NUNHEMS arasında çeşitli tohum türlerinin fiyatlarına ilişkin iletişimlerin bulunduğu deliller ise Delil NUN/25, Delil NUN/33, Delil NUN/35, Delil NUN/42 ve Delil NUN/51'dir.
- (129) Delil NUN/25'te yer alan 25.01.2022 tarihli yazışmadan, HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi'nin, NUNHEMS'in yeni fiyat listesinin yayımlanıp yayımlanmadığını NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı'na sorduğu, akabinde NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı'nın listenin güncel olduğunu belirtmesine rağmen, HM CLAUSE

temsilcisinin bu ifadeye inanmadığı anlaşılmaktadır. Akabinde NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı tarafından, konuya ilişkin bilgi vermek üzere tekrar dönüş yapılacağı ifade edilmektedir.

- (130) Delil NUN/33'te yer alan 07.09.2022 tarihli yazışmada HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi tarafından güncel fiyat listesi NUNHEMS Pazar Geliştirme Uzmanı'ndan talep edilmektedir. Aynı taraflar arasındaki 06.12.2022 tarihli yazışmada ise HM CLAUSE Teknik Satış Temsilcisi tarafından NUNHEMS'e ait fiyat listesinin paylaşıldığı ve akabinde, "Tamamı yok mu bunun", "Genel liste topluyoruz piyasadan Biz hala çıkaramadık biliosundur belki Henüz liste yok" ifadelerinin kullanıldığı görülmektedir. Söz konusu delilden, HM CLAUSE'un fiyat listelerini tasarlarken rakip teşebbüslerin fiyatlarını dikkate aldığı anlaşılmaktadır. Henüz uygulamaya geçmeden önce veya uygulamada olan fiyat listelerinin sürekli olarak rakip teşebbüsler arasında paylaşımına konu olması, teşebbüslerin birbirlerinin fiyat seviyelerini göz önünde bulundurmaları sebebiyle fiyatlarının yakınlaşmasına sebebiyet verebileceği kanaatine varılmıştır.
- (131) Delil NUN/35, Delil NUN/42 ve Delil NUN/51'de yer alan yazışmalarda ise HM CLAUSE ile NUNHEMS arasında birden fazla rakibin fiyat listelerinin paylaşıldığı görülmektedir. Delil NUN/42'de yer alan 01.08.2023 tarihli yazışmada NUNHEMS Satış Pazarlama Elemanı SYNGENTA'ya ait 05.07.2023 tarihli fiyat listesini HM CLAUSE ile paylaşmaktadır. Yazışmanın devamından HM CLAUSE'un yeni fiyat listelerine erişim sağladıkça NUNHEMS ile paylaşacağı, HM CLAUSE'un fiyatlara %70 zam yapacağı, VILMORIN MIKADO'nun da fiyatları güncelleyeceği bilgilerini verdiği görülmektedir. Rakiplerinin bu tür geleceğe ilişkin fiyatlama stratejilerini öğrenen teşebbüsler, kendilerini rakipleriyle kıyaslayabilmekte ve söz konusu bilgileri kendi fiyatlama stratejilerini oluştururken kullanılabilmektedir. Dolayısıyla, NUNHEMS tarafından rakibi konumunda olan HM CLAUSE'un %70 zam yapacağı bilgisini edinmesinin, rakibinin geleceğe yönelik fiyatlama davranışlarındaki belirsizliği azalttığı ve pazarı daha şeffaf hale getirdiği kanaatine varılmıştır. Ayrıca ilgili deliller rakip teşebbüsler arasında hem kendi fiyat listelerinin hem de diğer rakip teşebbüslere ait fiyat listelerinin sıkça paylaşımına konu olduğunu göstermektedir.
- (132) HM CLAUSE'un fiyatlara ve fiyat listelerine ilişkin iletişim içerisinde olduğu bir diğer teşebbüsün ise RIJK ZWAAN olduğu görülmektedir. Delil RZW/24, Delil RZW/25, Delil RZW/26, Delil RZW/32 ve Delil RZW/33 kapsamında birden fazla teşebbüse ait fiyat listesinin paylaşılmasına ek olarak Delil RZW/28'de ve Delil RZW/33'te satış stratejilerine ilişkin bilgiler paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Delil RZW/24-26, 28, 32 ve Delil RZW/33 bir arada değerlendirildiğinde, gerek kendi satış stratejilerinin ve fiyat listelerinin gerekse erişmiş oldukları diğer rakiplere ait satış stratejileri ile fiyat listelerinin sık sık HM CLAUSE ile RIJK ZWAAN arasında iletişime konu olduğu anlaşılmaktadır.
- (133) Delil BYR/8'de yer alan 19.09.2023 tarihli yazışmada, BAYER Teknik Personeli tarafından hâlihazırda katılımcısı olduğu bir toplantıda BAYER'in CL isimli tohumunun en ucuz tohum olduğu bilgisinin verildiği ifade edilerek sanayi tipi tohumunun fiyatı HM CLAUSE'a sorulmaktadır. Söz konusu soru HM CLAUSE Marmara-Ege Bölge Müdürü tarafından "4500 4800 O fiyat eski stok elforte apron fiyatı Virüs dayanımı olmayan çeşitler Distribütör o fiyattan mal almıyor" şeklinde yanıtlanmıştır. Delil BYR/8'de yer alan yazışmalardan piyasadan toplanan bilgilerde yanlışlık ve/veya eksiklik bulunduğu düşünüldüğünde birbir iletişimler yoluyla derhal düzeltilmesi ve doğru bilgiye hızlı şekilde ulaşıldığı anlaşılmaktadır. Bu durumun, teşebbüsler arasında bilgi akışının süreklilik arz ettiğini ve rekabete hassas verilerin doğruluğunun karşılıklı teyit edilerek güncellendiğini göstermesi nedeniyle rekabetçi endişe yaratabileceği değerlendirilmektedir.

- (134) Bu kapsamda HM CLAUSE'un BAYER, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO ve SYNGENTA ile i) rakip fiyatlarını, satış stratejilerini, fiyat listelerini içeren ve ii) piyasa verilerinin paylaşılmasına/toplulaştırılmasına hizmet eden diğer verileri içeren rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirmesi yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği değerlendirilmektedir.

I.4.4. HAZERA-HM CLAUSE-VILMORIN MIKADO Arasında Elde Edilen Belgelerin Değerlendirilmesi

- (135) Limagrain Grubu bünyesinde yer alan HAZERA, HM CLAUSE ve VILMORIN MIKADO arasındaki iletişimler de genel olarak piyasa verilerinin paylaşılmasına ve toplulaştırılmasına hizmet eden belgeler ile rakip teşebbüslere ait fiyatlar, satış stratejileri ve fiyat listelerini içeren belgeleri kapsamaktadır. Anılan teşebbüsler arasında gerçekleşen iletişimlerini gösteren deliller aşağıdaki tabloda toplu olarak sunulmaktadır.

Tablo 6-HAZERA-HM CLAUSE-VILMORIN MIKADO Arasında Elde Edilen İletişim Delilleri

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
HZR/3	10.03.2022	HAZERA VILMORIN MIKADO	HAZERA tarafından VILMORIN MIKADO'ya Marmara Bölgesi bakımından patlıcan pazarının toplam pazar büyüklüğünün sorulması üzerine VILMORIN MIKADO tarafından toplam ekim, satılan tohum miktarı ve tutarı, pazar lideri olan çeşit ve bu ürünün hangi firmaya ait olduğu gibi bilgilerinin yer aldığı Excel tablosunun gönderilmesi
HZR/5	13.06.2022	HAZERA VILMORIN MIKADO	VILMORIN MIKADO tarafından HAZERA'ya ait bir domates tohumuna ilişkin satış miktarının HAZERA'ya sorulması
HZR/6	06.09.2022- 07.09.2022	HAZERA VILMORIN MIKADO	VILMORIN MIKADO tarafından fiyat listesinin talep edilmesine üzerine HAZERA tarafından HAZERA'nın, ANTALYA TARIM'ın, BAYER'in ve SYNGENTA'nın fiyat listelerinin gönderilmesi
HZR/8	16.09.2022	HAZERA HM CLAUSE	HAZERA tarafından HM CLAUSE'un ve NUNHEMS'in fiyat listelerinin HM CLAUSE'tan talep edilmesi
HZR/10	18.10.2022	HAZERA VILMORIN MIKADO	HAZERA tarafından fiyat listesinin yayımlanıp yayımlanmadığının VILMORIN MIKADO'ya sorulması
HZR/11	18.10.2022	HAZERA HM CLAUSE	HAZERA tarafından HM CLAUSE'tan fiyat listelerinin talep edilmesi
HZR/12	15.11.2022	HAZERA VILMORIN MIKADO	VILMORIN MIKADO tarafından MAY TOHUM'un fiyat listesinin HAZERA'ya gönderilmesi, akabinde HAZERA tarafından kendi fiyat listesinin VILMORIN MIKADO'ya gönderilmesi
HZR/14	29.11.2022	HAZERA VILMORIN MIKADO	HAZERA tarafından HM CLAUSE fiyat listelerinin yayımlanıp yayımlanmadığının sorulması
HZR/17	06.12.2022	HAZERA VILMORIN MIKADO	VILMORIN MIKADO tarafından Delil HZR/16'ya konu olan NUNHEMS'in fiyat listesinin HAZERA'ya gönderilmesi
HZR/19	10.12.2022- 13.12.2022	HAZERA HM CLAUSE	HAZERA tarafından Delil HZR/16, 17 ve Delil HZR/18'de yer alan NUNHEMS'in ve SAKATA'nın fiyat listelerinin HM CLAUSE'a gönderilerek HM CLAUSE'ın fiyat listesinin yayımlanıp yayımlanmadığının ve HM CLAUSE'a ait bir tohum türünün fiyatının sorulması

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
HZR/23	17.01.2023-18.01.2023	HAZERA VILMORIN MIKADO	HAZERA tarafından NUNHEMS'in güncel fiyat listesinin VILMORIN MIKADO ile paylaşılması
HZR/30	13.11.2023	HAZERA HM CLAUSE	HAZERA tarafından Balıkesir ilinde veya Marmara Bölgesi'nde RIJK ZWAAN'ın yapmış olduğu hıyar satış miktarının HM CLAUSE'a sorulması
HZR/31	22.11.2023	HAZERA VILMORIN MIKADO	VILMORIN MIKADO tarafından HAZERA'nın domates tohumunun yeni liste fiyatının HAZERA'ya sorulması

- (136) Söz konusu iletişimlerin içeriğine ilişkin değerlendirme yapılmadan önce, hibrit sebze ve meyve tohumu pazarında faaliyet gösteren, her biri ayrı birer ticaret ünvanına ve tüzel kişiliğe sahip olan ve nihai olarak Limagrain Grubu tarafından kontrol edilen HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun hukuki sorumluluklarının belirlenebilmesi için, bu teşebbüslerin aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alıp almadıklarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

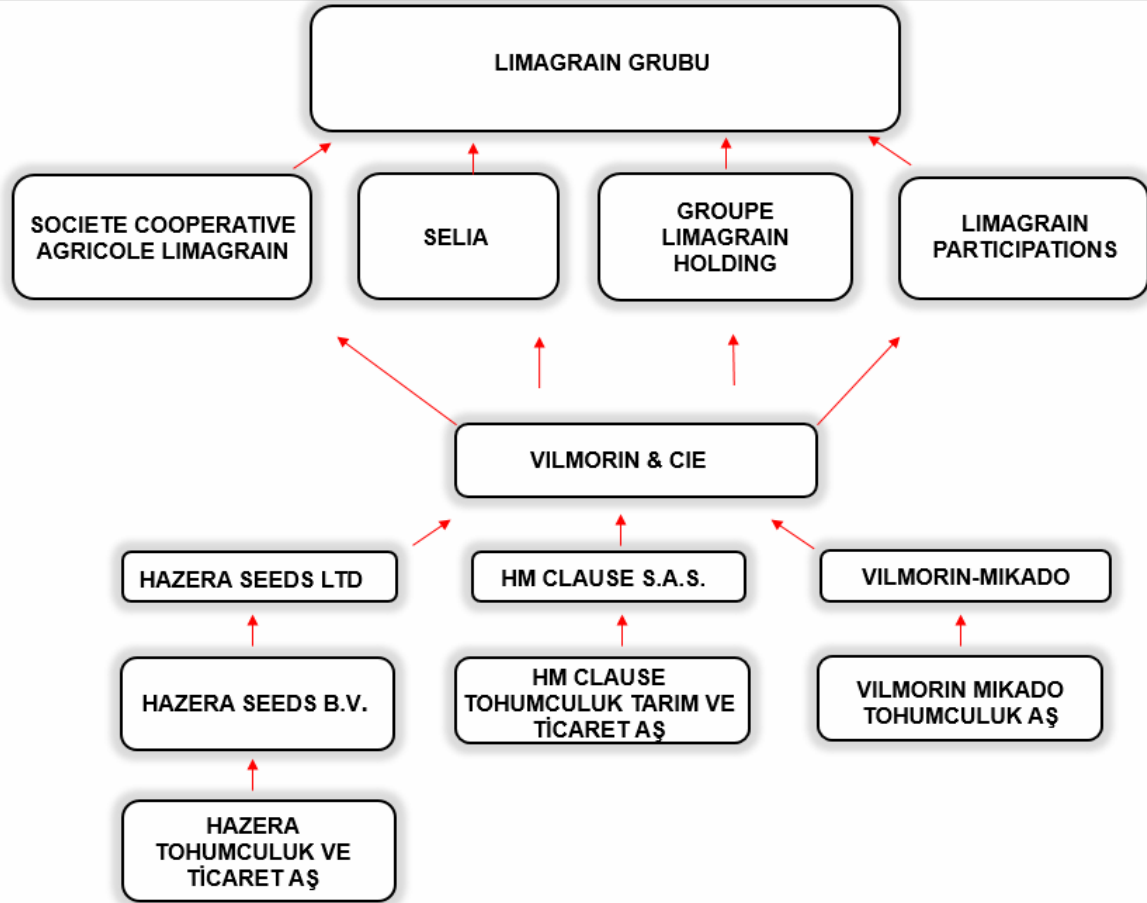
I.4.5. HAZERA, HM CLAUSE ve VILMORIN MIKADO Hakkında Ekonomik Bütünlük Değerlendirmesi

- (137) Her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan HAZERA, HM CLAUSE ve VILMORIN MIKADO nihai olarak Fransız Limagrain Grubu tarafından kontrol edilmektedir. Bu nedenle söz konusu üç teşebbüsün arasında gerçekleşen rekabete hassas bilgi değişimlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceğinin belirlenebilmesi için, öncelikle bu teşebbüslerin aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alıp almadıklarının incelenmesi gerekmektedir. Zira teşebbüs tanımı yapılırken ekonomik bütünlük ilkesi benimsenmiş olup buna göre bir yavru şirket tek başına değil, bağlı olduğu diğer şirket veya şirketlerle birlikte ele alınmaktadır. Bu doğrultuda teşebbüs kavramı bakımından bir iktisadi varlığın salt hukuki yapısı değil, iktisadi kontrolü ve dâhil olduğu ekonomik bütünlük üzerinde durulmaktadır. Dolayısıyla, piyasada bağımsız karar veremeyen gerçek ve tüzel kişiler, birbirinden ayrı hukuki kişilikleri olsa dahi, pay sahipliği ve karar alma süreçlerini etkileyebilme gücü bakımından kontrolü altında bulundukları gerçek veya tüzel kişilerle birlikte ekonomik bir bütün oluşturdukları kabul edilmektedir.
- (138) Konuyla ilgili Kurul kararları incelendiğinde, çeşitli teşebbüslerin aynı ekonomik bütünlük içerisinde olup olmadığı hususu değerlendirilirken, *"fiyatlamaların bağımsız belirlenip belirlenmediği"*, *"bütçenin, iş planının ve sermayenin kim tarafından belirlendiği"*, *"operasyonel ve stratejik karar alma süreçlerinin bağımsızlığı"*⁷², *"inceleme konusu faaliyetin esasları üzerinde herhangi bir karar vericilik rolünün bulunup bulunmadığı"*⁷³ gibi hususların incelendiği görülmektedir.
- (139) Bu bakımdan herhangi bir bağlı ortaklığı veya iştiraki bulunmayan ve nihai olarak Limagrain Grubu tarafından kontrol edilmekte olan HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alıp almadığı değerlendirilirken ilk olarak her şirketin kontrol ve yönetim yapısı ile teşebbüslerin bağımsız karar verebilme kriterleri değerlendirilmelidir. Bu kapsamda öncelikle HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun ana şirketleri ile hissedarlık ve yönetim yapılarına ilişkin bilgiye aşağıda yer verilmektedir.

Şekil 1- HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun Hissedarlık Yapısı

⁷² Kurulun 27.08.2020 tarihli ve 20-39/539-240 sayılı kararı.

⁷³ Kurulun 02.07.2020 tarihli ve 20-32/397-179 sayılı kararı.

Kaynak: Belge-353, 354, 355

(140) Hissedarlık yapısına ilişkin olarak,

- LIMAGRAIN Grubu, Societe Cooperative Agricole Limagrain (Limagrain Tarımsal Kooperatif Derneği), Selia, Groupe Limagrain Holding ve Limagrain Participations'tan oluşmakta olup Societe Cooperative Agricole Limagrain;
 - Limagrain Participations'ın hisselerinin (.....),
 - Groupe Limagrain Holding'in hisselerinin %(.....)'ünü,
 - Selia'nın hisselerinin %(.....)'sini ve
 - Selia ise Groupe Limagrain Holding'in hisselerinin %(.....)'ini

elinde bulundurmaktadır. Öte yandan;

- Societe Cooperative Agricole Limagrain;
- VILMORIN & CIE'nin hisselerinin %(.....)'ünü,
- Selia, VILMORIN & CIE'nin hisselerinin %(.....)'sini,
- Groupe Limagrain Holding VILMORIN & CIE'nin hisselerinin %(.....)'unu ve
- Limagrain Participations VILMORIN & CIE'nin hisselerinin %(.....)'ini,
- VILMORIN & CIE, Hazera Seeds LTD'nin hisselerinin (.....), HM CLAUSE S.A.S.'in hisselerinin %(.....)'ini ve Vilmorin-Mikado'nun hisselerinin %(.....)'ini;
- Hazera Seeds LTD, Hazera Seeds B.V.'nin hisselerinin %(.....)'sini,
- Hazera B.V., HAZERA'nın hisselerinin (.....),
- Hm Clause S.A.S., HM CLAUSE'un hisselerinin (.....) ve

- Vilmorin-Mikado, VILMORIN MIKADO'nun hisselerinin (.....)

elinde bulundurmaktadır.

- (141) Dolayısıyla hisse yapıları bakımından HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun sermayelerinin tamamının aynı şirket (VILMORIN & CIE) tarafından kontrol edildiği anlaşılmaktadır. Bu hususlara ilave olarak anılan teşebbüslerin yönetim yapısı bilgilerine ise aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir:

Tablo 7-HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun Yönetim Yapısı

Teşebbüs	Adı Soyadı	Ünvanı
HAZERA	Ronaldus Antonius Thomas VAN DOLEN	Yönetim Kurulu Başkanı
	Nicolas Jean Bernard TİNEL	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
HM CLAUSE	Eugenia Isabel Maria RIGOUT	Yönetim Kurulu Başkanı
VILMORIN MIKADO	Dominique Remi AMILIEN	Yönetim Kurulu Başkanı
	Vincent Georges Felix Marcel PASQUIER	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
	Figen ATABEK	Yönetim Kurulu Üyesi
	Cem Ozan YÜCEL	Yönetim Kurulu Üyesi
Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler.		

- (142) Tablo-8'den görüleceği üzere HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun yönetim kurulları birbirinden farklıdır ve şirketlerin yönetim kurullarında örtüşen isimler bulunmamaktadır. Bu çerçevede ekonomik bütünlük değerlendirmesi yapılırken teşebbüslerin bağımsız karar verebilme durumları ve söz konusu teşebbüs tarafından stratejik kararların ne şekilde alındığı hususlarının detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmektedir.
- (143) Teşebbüsler tarafından gönderilen cevabi yazılardan elde edilen bilgilere göre, HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun yönetime ilişkin kararları ile stratejik kararları Limagrains Grubu'nun genel stratejisi ile uyumlu şekilde alınmaktadır. Ortak stratejilerin uygulanması ve tutarlılığın sağlanması için, her bir şirketin yöneticilerinin yer aldığı ticari mükemmeliyet, tedarik zinciri, pazarlama, AR-GE, finans ve insan kaynakları alanında liderlik takımları oluşturulmakta olup tüm kararlar bu komitelerce alınmakta ve gerektiği durumlarda nihai kararlar Limagrains Sebze Bölümü İcra Komitesi (LVS) tarafından verilmektedir. İlâveten anılan şirketlerin genel müdürleri düzenli olarak bir araya gelerek "LVS Ülke Değerlendirmesi" kapsamında stratejilerini sunmakta olup bu stratejiler LVS tarafından onaylanmaktadır. Kurulun ASKİ⁷⁴ kararında ekonomik bütünlük tespitinde önem arz eden bağımsız karar verebilme hali, teşebbüsün aldığı kararların kendi dışında bir organın onayına tabi olmaması şeklinde belirtilmektedir. Dolayısıyla HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun genel müdürleri tarafından alınan stratejik kararların LVS'nin onayına sunulması, söz konusu üç şirketin aldığı kararlarda bağımsız olmadığını gösterdiği kanaatine varılmıştır.
- (144) Aşağıdaki tabloda ise söz konusu teşebbüslerin üretim ve satış süreçlerine yönelik almış oldukları stratejik kararlara ilişkin bilgilere yer verilmektedir.

Tablo 8-HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun Üretim ve Satış Süreçlerine İlişkin Politikaları

Kriterler	HAZERA	HM CLAUSE	VILMORIN MIKADO
Üretim Politikası	Yurt dışında bulunan HAZERA genel merkezinden tohum ithal edilmektedir. Türkiye'de tohum	HM CLAUSE S.A.S.'tan ve HM CLAUSE INC'den tohum ithal edilmektedir. Türkiye'de tohum	Ana şirketler üzerinden tohum ithal edilmektedir. Türkiye'de yalnızca biber tohumu üretimi bulunmaktadır.

⁷⁴ Kurulun 13.03.2001 tarihli ve 01-12/114-29 sayılı kararı.

	üretimi bulunmamaktadır.	üretimi bulunmamaktadır.	
	Teşebbüsler ıslah ve AR-GE faaliyetleri bakımından aynı ürün geliştirme araçlarını kullanmaktadır.		
Satış Fiyatına İlişkin Politikalar	Anılan teşebbüsler için ortak bir fiyatlandırma stratejisi LVS tarafından belirlenmektedir. Ardından şirketlerin her biri belirlenen bu politika doğrultusunda kendi üretim maliyetlerine, kar marjlarına, şirket yapılarına ve işleyişlerine göre fiyat listelerini belirlemektedir.		
Satış Politikası	Teşebbüsler dağıtım kanallarında ve tanıtım programlarında bağımsız çalışmaktadırlar. Satış programları LVS fiyatlandırma stratejisine uygun olmak koşuluyla farklılaşabilmekle birlikte ilgili satış, her bir şirketin kendi bünyesinde faaliyet gösteren ticari direktöre raporlanmaktadır. İlâveten teşebbüsler aynı Müşteri İlişkileri Yönetimi (CRM) araçlarını kullanmaktadır.		
Bütçe ve Muhasebe Politikası	Her bir şirket kendi bütçesi altında faaliyet göstermekte olup küresel düzeyde yatırımlar VILMORIN & CIE tarafından tanımlanmakta ve Limagrain Grubu'ndaki operasyonel organizasyon, strateji ve önceliklere göre yönlendirilmektedir. Öte yandan anılan teşebbüsler VILMORIN & CIE'nin ortak kontrolü altında olduğundan VILMORIN & CIE düzeyinde ara konsolide finansal tablolar düzenlenmektedir. Nihai olarak finansal tablolar Societe Cooperative Limagrain'de konsolide edilmektedir.		
Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler.			

(145) Tablo 9'da sunulan bilgiler ışığında, HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun satış fiyatlarının LVS tarafından ortak bir strateji çerçevesinde belirlenmesi, teşebbüslerin fiyatlandırma gibi temel rekabet parametrelerinde bağımsız karar almadıklarını göstermektedir. Benzer şekilde, her ne kadar teşebbüsler tarafından günlük operasyonel faaliyetlerin şirketlerin kendisi tarafından yürütüldüğü ve satış programlarının farklılaşabildiği ifade edilmiş olsa da, bu programların ilgili Ticari Direktör'e raporlanması ve teşebbüslerin aynı müşteri ilişkileri yönetimi ve ürün geliştirme araçlarını kullanması organizasyonel ve operasyonel kararların merkezi bir yapı tarafından yönlendirildiğine işaret etmektedir. Ayrıca, her ne kadar her bir şirketin kendi bütçesi olsa da, küresel düzeydeki yatırımların VILMORIN & CIE tarafından tanımlanması ve Limagrain Grubu stratejilerine göre yönlendirilmesi ekonomik karar alma süreçlerinde bütünlük olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, teşebbüslerin formel olarak ayrı tüzel kişilikler altında faaliyet göstermeleri, rekabet hukuku açısından belirleyici değildir. Aksine, yukarıda sayılan hususlar bu üç teşebbüsün ortak bir ekonomik çıkar birliği içerisinde faaliyet gösterdiğine işaret etmektedir.

(146) Yukarıda yer verilen bilgiler ve açıklamalar ışığında özetle, HAZERA'nın, HM CLAUSE'nun ve VILMORIN MIKADO'nun sermayelerinin tamamının aynı ana şirketin (Vilmorin & CIE) kontrolü altında bulunması, satış fiyatlarının merkezi olarak belirlenmesi, yatırımların grup düzeyinde planlanması, ortak operasyonel araçların kullanımı, stratejik düzeyde düzenli bilgi paylaşımı ve raporlama gibi unsurların, bu teşebbüslerin stratejik karar alma süreçlerinde bağımsız hareket etmediklerini açıkça ortaya koyduğu kanaatine varılmıştır. Bu kapsamda, HAZERA'nın, HM CLAUSE'un ve VILMORIN MIKADO'nun aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer aldığı sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunan HAZERA, HM CLAUSE ve VILMORIN MIKADO arasında gerçekleşen bilgi değişimlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilemeyeceği ve bu kapsamda elde edilmiş olan iletişim delillerinin değerlendirmeye konu edilemeyeceği kanaatine ulaşılmaktadır.

1.5. Uzlaşma Sürecine İlişkin Tespitler

(147) Yapılan yerinde incelemelerde elde edilen deliller incelendiğinde, HM CLAUSE'un HM CLAUSE'un BAYER, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO ve SYNGENTA ile i) rakip fiyatlarını, satış stratejilerini, fiyat listelerini içeren ve ii) piyasa

verilerinin paylaşılmasına/toplulaştırılmasına hizmet eden diğer verileri içeren rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirilmesi yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği yönünde ciddi emareler bulunduğu değerlendirilmektedir.

- (148) Uzlaşma görüşmelerine başlanmasına ilişkin alınan karar kapsamında; 18.06.2025 tarihinde HAZERA, HM CLAUSE ve VILMORIN MIKADO yetkilileri ile Kurum merkez binasında her teşebbüsler ayrı ayrı olacak şekilde uzlaşma görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda yapılan görüşmelerde gündeme gelen hususlara aşağıda yer verilmektedir.
- (149) HM CLAUSE yetkilileri ile yapılan görüşmede Uzlaşma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca teşebbüs temsilcisinin aşağıda yer verilen hususlarda bilgi edinmesi sağlanmıştır. Bu çerçevede teşebbüs temsilcisine;
- "HM CLAUSE hakkında soruşturma açılmasına dayanak teşkil eden delillere dosya kapsamında hazırlanan 21.11.2024 tarihli ve 100832 sayılı Soruşturma Bildirimi'nde yer verildiği,
 - 2024-2-057 numaralı dosya kapsamında soruşturma sürecinde elde edilen ve teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak teşkil eden belgelerin dökümünün şu şekilde olduğu,

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
SYN/1	24.02.2019	HM CLAUSE SYNGENTA	SYNGENTA tarafından HM CLAUSE'tan pazar verilerinin talep edilmesinin üzerine HM CLAUSE tarafından verilerin fiziki görüşmede verileceğinin beyan edilmesi
SYN/2	25.07.2019	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından sebze tohumlarına yönelik pazar araştırmasının SYNGENTA ile paylaşılması
HMC/1	08.10.2019	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından içeriğinde fidelik aşılma bilgilerinin ve anaç potansiyellerinin yer aldığı bir Excel tablosunun HM CLAUSE ile paylaşılması
SYN/11	03.03.2020	SYNGENTA HM CLAUSE	SYNGENTA tarafından HM CLAUSE'a ait domates tohumunun fiyat bilgisinin sorulması üzerine HM CLAUSE tarafından fiyat bilgisinin paylaşılması
SYN/13	19.03.2020	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından pazar bilgilerinin SYNGENTA'dan talep edilmesi
SYN/22	25.12.2020	HM CLAUSE SYNGENTA	SYNGENTA tarafından pazar potansiyelinin HM CLAUSE'dan talep edilmesi
SYN/24	16.02.2021	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından şahsi e-posta adresinin SYNGENTA'ya gönderilmesi
SYN/25	16.03.2021	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından pazar bilgilerinin paylaşılması amacıyla SYNGENTA ile iletişime geçilmesi
SYN/26	30.06.2021	HM CLAUSE SYNGENTA	HM CLAUSE tarafından pazar bilgilerinin paylaşılması amacıyla SYNGENTA ile iletişime geçilmesi
SYN/30	28.12.2021 30.12.2021	SYNGENTA HM CLAUSE	SYNGENTA tarafından geleceğe yönelik SYNGENTA fiyat listelerinin HM CLAUSE ile paylaşılması
NUN/25	25.01.2022	NUNHEMS HM CLAUSE	HM CLAUSE tarafından NUNHEMS'in yeni fiyat listesinin yayımlanıp yayımlanmadığının NUNHEMS'e sorulması

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
NUN/33	07.09.2022 06.12.2022	HM CLAUSE NUNHEMS	HM CLAUSE tarafından güncel fiyat listesinin NUNHEMS'ten talep edilmesi
RZW/23	19.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN ile HM CLAUSE arasında bir önceki yıla ait domates tohumunun toplam satış miktarının iletişime konu olması
RZW/24	20.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	HM CLAUSE tarafından RIJK ZWAAN'dan güncel fiyat listesinin talep edilmesi üzerine RIJK ZWAAN tarafından 01.08.2022 tarihli fiyat listesinin HM CLAUSE'a gönderilmesi
RZW/25	23.09.2022 24.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından HM CLAUSE'un bir karpuz tohumuna ilişkin fiyat bilgisi talep edilmesinin üzerine HM CLAUSE tarafından söz konusu bilginin paylaşılması akabinde HM CLAUSE tarafından HAZERA'nın fiyat listesinin talep edilmesi
RZW/26	27.09.2022 28.09.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından çeşitli rakip teşebbüslere ait fiyat listelerinin HM CLAUSE ile paylaşılmasının akabinde RIJK ZWAAN tarafından kök başı ödeme tutarına ilişkin soru sorulması
RZW/28	11.10.2022	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından HM CLAUSE'un ve NUNHEMS'in karpuz tohumlarına ilişkin fiyat bilgisinin HM CLAUSE'tan talep edilmesine istinaden HM CLAUSE tarafından söz konusu fiyat bilgilerinin ve NUNHEMS'in karpuz tohumuna ilişkin tahsilat yöntemi bilgisinin paylaşılması
NUN/35	13.12.2022	HM CLAUSE NUNHEMS	HM CLAUSE tarafından SAKATA'ya, SEMILLAS FITO'ya, NUNHEMS'e, YÜKSEL TOHUM'a, GENETİKA'ya ve RIJK ZWAAN'a ait Aralık 2022 fiyat listesinin, HAZERA'ya ait 01.11.2022-31.01.2023 tarihleri arasında geçerli olan ve RIJK ZWAAN'a ait 02.12.2022 tarihli fiyat listesinin NUNHEMS ile paylaşılması
RZW/32	05.04.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından RIJK ZWAAN'ın 02.12.2022 tarihli fiyat listesinin HM CLAUSE ile paylaşılması
RZW/33	31.05.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN tarafından RIJK ZWAAN'ın 01.08.2022 tarihli fiyat listesinin değişeceği belirtilerek HM CLAUSE ile paylaşılması ve HM CLAUSE tarafından BAYER'in, MULTİ TOHUM'un, NUNHEMS'in, HAZERA'nın ve VILMORIN MIKADO'nun güncel fiyat listelerinin RIJK ZWAAN ile paylaşılması
BYR/8	09.06.2023	BAYER HM CLAUSE	BAYER tarafından hâlihazırda katılımcısı olduğu bir toplantıda BAYER'in CL isimli tohumunun en ucuz tohum olduğu bilgisinin verildiği ifade edilerek HM CLAUSE'a sanayi tipi tohumunun fiyatının sorulması
NUN/42	01.08.2023 04.08.2023	NUNHEMS HM CLAUSE	NUNHEMS tarafından SYNGENTA'ya ait 05.07.2023 tarihli fiyat listesinin paylaşılması
RZW/35	03.11.2023	HM CLAUSE, RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN ile HM CLAUSE'un buluşmak için plan yapması
RZW/36	06.11.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	RIJK ZWAAN ile HM CLAUSE'un buluşmak için plan yapması
RZW/38	06.11.2023 09.11.2023	HM CLAUSE RIJK ZWAAN	HM CLAUSE tarafından çeşitli tohumların toplam pazar büyüklüklerini, pazar değerini,

Delil No	Yazışmanın Tarihi	İletişim Tarafları	Delilin İçeriği
			ekim tarihini ve miktarını içeren Excel dosyaları ile bazı tohum türlerinin hangi teşebbüslere ait olduğunu gösteren bir Excel görüntüsünün RIJK ZWAAN ile paylaşılması
NUN/44	20.11.2023 21.11.2023	BAYER, HM CLAUSE, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO	"Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubunda toplu tohum veri tabanı oluşturmak amacıyla toplantı organizasyonu yapılması
NUN/49	11.12.2023 15.12.2023	BAYER, HM CLAUSE, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO	"Fethiye Tohum" isimli WhatsApp grubunda SEMILLAS FITO tarafından çeşitli tohum türlerinin pazar büyüklüğüne ilişkin yapılacak çalışmaya yönelik olarak rakip teşebbüslerden öneri talebinde bulunulması ve bu talepten dört gün sonra pazar büyüklüğüne ilişkin bilgilerin yer aldığı Excel dosyasına ait ekran görüntüsünün paylaşılması
NUN/51	29.12.2023 09.01.2024 19.01.2024	HM CLAUSE NUNHEMS	HM CLAUSE ile NUNHEMS arasında çok sayıda fiyat listesinin paylaşılması
SMF/6	07.08.2024 09.09.2024	HM CLAUSE SEMILLAS FITO	HM CLAUSE tarafından Mayıs ayında hazırlanmış olan raporun SEMILLAS FITO ile paylaşılması

- Yukarıdaki tabloda yer alan ve HM CLAUSE'da yapılan yerinde incelemede alınan belgeler hariç tutulmak üzere teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak teşkil eden delillerin işbu tutanağın ekinde yer alan CD ile teşebbüse sunulduğu,
- Soruşturma kapsamında HM CLAUSE hakkında ileri sürülen iddiaların HM CLAUSE'un soruşturma tarafı diğer teşebbüsler arasında yer alan ANTALYA TARIM, BAYER, GAUTIER, MULTİ TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO ve SYNGENTA ile rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirmek olduğu,
- HM CLAUSE'a isnat edilen davranış sonucunda HM CLAUSE tarafından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği,
- 15.02.2009 tarihli ve 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik (Mülga Ceza Yönetmeliği)'e göre;
 - Mülga Ceza Yönetmeliği'nin "Temel para cezası" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca teşebbüsün en yakın mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirin binde beşi ile yüzde üçü aralığında bir oran esas alınarak temel para cezasının başlatılabileceği,
 - Dosya mevcudundaki bilgiler ve belgeler ışığında ihlalin başlangıcına esas alınabilecek belgenin (Delil SYN/1) tarihinin 24.02.2019, ihlalin bitimine esas alınabilecek belgenin (Delil SMF/6) tarihinin ise 09.09.2024 olduğu, dolayısıyla ihlalin süresinin beş yıldan uzun olduğu,
 - Belirlenen temel para cezası miktarına Mülga Ceza Yönetmeliği'nin 6. ve 7. maddeleri kapsamında sırasıyla ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurların

uygulanabileceği, ağırlaştırıcı bir unsurun bulunmadığı, hafifletici unsurların varlığı bakımından ispat yükünün teşebbüste olduğu,

- 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik (Ceza Yönetmeliği)’e göre;
- Ceza Yönetmeliği’nin “İdari para cezasının belirlenmesine ilişkin ilkeler” başlıklı 4. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca teşebbüsün en yakın mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar bir oran esas alınarak temel para cezasının başlatılabileceği,
- Dosya mevcudundaki bilgiler ve belgeler ışığında ihlalin başlangıcına esas alınabilecek belgenin (Delil SYN/1) tarihinin 24.02.2019, ihlalin bitimine esas alınabilecek belgenin (Delil SMF/6) tarihinin ise 09.09.2024 olduğu, dolayısıyla ihlalin süresinin beş yıldan uzun olduğu,
- Belirlenen temel para cezası miktarına Ceza Yönetmeliği’nin 6. ve 7. maddeleri kapsamında sırasıyla ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurların uygulanabileceği, ağırlaştırıcı bir unsurun bulunmadığı, hafifletici unsurların varlığı bakımından ispat yükünün teşebbüste olduğu,
- İdari para cezasının takdirinde teşebbüsün lehine olan Yönetmeliğin uygulanabileceği,
- Ayrıca sürecin uzlaşma ile neticelenmesi hâlinde Uzlaşma Yönetmeliği’nin 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, belirlenen idari para cezasında yüzde ondan yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabileceği”

ifade edilmiştir. HM CLAUSE temsilcileri tarafından teşebbüs hakkında isnat edilen ihlalin kabulü anlamına gelmemekle birlikte Uzlaşma Yönetmeliği’nin 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca raportörlerce aktarılan hususların anlaşıldığı ve Kurul tarafından uzlaşma ara kararının alınmasının temini ve uzlaşma sürecinin devam edilip edilmeyeceğini 04.07.2025 tarihi mesai bitimine kadar Kuruma bildireceği ifade edilmiştir. HM CLAUSE’un taleplerini ve beyanını içeren yazılar 04.07.2025 tarih ve 70131 sayı ve 09.07.2025 tarih ve 70354 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Söz konusu belgelerde HM CLAUSE tarafından uzlaşma görüşmelerinde yapılan açıklamalara ek olarak;

- Hem olası idari para cezasının takdirinde hem de hafifletici nedenler bakımından Mülga Ceza Yönetmeliği ve Yeni Ceza Yönetmeliği’nden lehe olanın uygulanması gerektiği,
- Hem temel para cezasının hem de hafifletici nedenlerin belirlenmesinde HM CLAUSE’un pazardaki konumu ile sektöre katkısının dikkate alınması gerektiği,
- HM CLAUSE’un daha önce rekabet hukukuna ilişkin olarak herhangi bir incelemeye veya soruşturmaya muhatap olmadığı,
- HM CLAUSE’un iddialara konu uygulamalarının ilgili piyasada rekabeti bozucu herhangi bir etki ortaya çıkarmadığı,
- Her koşulda Kurul tarafından iddia konusu eylemlerin rekabeti bozucu etkisi olduğu iddia edilecek olur ise; bu durumda da takdir edilecek cezanın, bu iddianın

dayanakları çerçevesinde sebep olunan rekabeti bozucu etki ile orantılı olması gerektiği,

- HM CLAUSE'un merkezinde gerçekleştirilen yerinde incelemeler sırasında, HAZERA yetkilileri tarafından, yerinde incelemenin daha kısa sürede tamamlanması ve daha etkin şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan fiziksel ve/veya teknik imkânların sunulduğu,
- Ayrıca soruşturmanın geldiği bu aşamaya kadar, HM CLAUSE'un işbirlikçi yaklaşımının, Soruşturma Heyeti tarafından talep edilen bilgilerin ve belgelerin, süresi içinde ve gereği gibi Kurum ile paylaşılmasının da hafifletici neden olarak kabulü ile, belirlenecek para cezası oranından indirim yapılması gerektiği,
- Rekabet hukukuna uyum programı kapsamında, HM CLAUSE ve grup şirketlerince, hazırlık aşamasında olan belgeler (çalışanlar için kurallar ve bilgi notları, çalışan yükümlülükleri vb.) bulunduğu, Kurum tarafından başlatılan soruşturmanın, HM CLAUSE'un da aralarında bulunduğu grup şirketlerinin (Limagrain Grup) tamamında (dünya çapında) rekabet hukukunun gereklerine dikkat çekilen çalışmalar yapılmasına sebep olduğu,
- Bu çerçevede, HM CLAUSE tarafından alınan düzenleyici tedbirler kapsamında, Rekabet Hukukunun Altın Kuralları (Competition Golden Rules) isimli şirket kuralları, Türkiye dâhil olmak üzere tüm dünyadaki grup şirketleri için yürürlüğe gireceği,
- HM CLAUSE'un, bir yandan uzlaşma talebi ile ihlal iddiasına konu olan dosyayı sonlandırmak yönünde iradesini ortaya koyduğu, diğer yandan bu soruşturmanın açılmasını takiben derhal yöneticilerini ve çalışanlarını konu ile ilgili bilgilendirerek rekabet hukuku konusunda farkındalıklarının artmasına yönelik gerekli adımların atılmasını sağladığı, bu hususun da hafifletici nedenler dikkate alınırken göz önünde bulundurulması gerektiği,
- Esas itibarıyla, rakipler arasında güncel veya gelecek tarihli fiyat listelerinin paylaşılması rekabet hukuku açısından ihlal iddialarına dayanak teşkil etmekte ise, HM CLAUSE'a isnat edilen ihlal iddialarının dayanağı olan deliller arasında yer alan fiyat listelerinin esasen paylaşıldığı tarihten çok önceye işaret ettiği hususunun da göz önünde bulundurulması idari para cezasının takdirinde bu hususun dikkate alınması gerektiği,
- HM CLAUSE bakımından pazarda, rakipler arasında fiilen birlikte fiyat belirleme gibi bir uygulamanın söz konusu olmadığı gerçeğinden hareketle; HM CLAUSE'un da bu yönde bir amacı veya bunu sağlamaya yönelik herhangi bir sistemsel pazar davranışı olmadığından, HM CLAUSE'un sebep olduğu herhangi bir rekabetçi zararın ortaya çıkmadığı, bu hususun da HM CLAUSE bakımından idari para cezasının tespitinde dikkate alınması gerektiği,
- 18.03.2025 tarihli Uzlaşma Görüşmesi Tutanağı'nda, soruşturma kapsamında HMCLAUSE hakkında ileri sürülen iddianın HM CLAUSE'un soruşturma tarafı diğer teşebbüsler arasında yer alan ANTALYA TARIM, BAYER, GAUTIER, MULTI TOHUM, NUNHEMS, RIJK ZWAAN, SEMILLAS FITO ve SYNGENTA ile rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirmek olduğunun belirtildiği, ancak, uzlaşma görüşmesi tutanağında ihlal isnadına dayanak teşkil eden belgelerin yer aldığı tabloda ANTALYA TARIM ve GAUTIER ile ilgili herhangi bir belgenin bulunmadığı ve
- HM CLAUSE tarafından Kurulun uzlaşma ara kararı almasının talep edildiği,

hususları ifade edilmiştir.

I.6. Uzlaşma Yönetmeliği ve Ceza Yönetmeliği Kapsamında Yapılan Değerlendirme

- (150) 16.06.2020 tarihinde kabul edilen 7246 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesine ek beşinci ila dokuzuncu fıkralarla uzlaşma usulü getirilmiştir. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin dokuzuncu fıkrasında uzlaşmaya ilişkin usul ve esasların Kurul tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede, Uzlaşma Yönetmeliği 15.07.2021 tarihli ve 31542 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- (151) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasında ise *"Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir"* düzenlemesi bulunmaktadır.
- (152) Bu kapsamda HM CLAUSE uzlaşma talebinde bulunmuştur. Söz konusu başvuru üzerine Kurul tarafından uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Akabinde, detaylarına gerekçeli kararın I.7. bölümünde yer verildiği üzere, 18.06.2025 tarihinde HM CLAUSE ile Kurum merkez binasında uzlaşma görüşmeleri gerçekleştirilmiştir
- (153) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7. maddesi;
"Kurul, uzlaşma görüşmelerinin tamamlanmasını takiben sürece ilişkin ara kararını verir. Kararda aşağıdaki hususlara yer verilir:
(...)
e) Uzlaşma metninin Kuruma gönderilmesi için verilecek ve on beş günü aşmayacak kesin süre,
(...)"
- hususunu hüküm altına almaktadır.
- (154) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasında;
"1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:
a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,
b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,
c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,
ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı."
- hükmüne yer verilmiştir.
- (155) Uzlaşma görüşmeleri neticesinde HM CLAUSE'un uzlaşma sürecinin devam etmesi yönündeki beyanı doğrultusunda alınan 17.07.2025 tarihli ve 25-26/627-MUA sayılı uzlaşma ara kararında, soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde;

“

1. HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından soruşturma tarafı bazı teşebbüsler ile rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirmek yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine,
2. Bu nedenle, HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (d) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(...) oranında olmak üzere 3.449.311,84-TL idari para cezası uygulanmasına,
3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak %(...) oranında ve 2.586.983,88-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
5. Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüse 15 gün süre verilmesine,
6. Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına,

...”

karar verilmiştir. İlgili karar, HM CLAUSE'a 17.07.2025 tarihli ve 119608 sayılı yazı ile elektronik tebligat yoluyla gönderilmiştir. Bu noktada 25-26/627-MUA sayılı uzlaşma ara kararı kapsamında yer alan idari para cezasının nasıl hesaplandığına yer verilmelidir.

- (156) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; "Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." hükmünü amirdir.
- (157) 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in (Ceza Yönetmeliği) 4. maddesinde idari para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı; ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezasının artırılmasının ve/veya cezadan indirim yapılmasının söz konusu olacağı düzenlenmektedir.
- (158) Ceza Yönetmeliği'nin temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ilk fıkrasına göre; temel para cezası başlangıç ceza oranına, koşulları bulunuyorsa, ihlalin süresi nedeniyle artırım yapılarak tespit edilir. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirleneceği hükmüne yer verilmiştir.

- (159) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrasında “Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir.”, altıncı fıkrasında “Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır.” ve yedinci fıkrasında “Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir.” hükümleri yer almaktadır.
- (160) HM CLAUSE hakkında uygulanacak idari para cezası oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak HM CLAUSE tarafından gerçekleştirilen ihlale yönelik temel para cezası başlangıç oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (161) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ise ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir⁷⁵. İhlalin süresinin beş yıldan uzun olması göz önüne alınarak başlangıç ceza oranında %100 artış yapılmıştır.
- (162) Diğer yandan, Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi çerçevesinde ağırlaştırıcı bir unsurun bulunmadığı değerlendirilmiş, ancak ilgili Yönetmelik'in 7. maddesi kapsamında hafifletici unsur bulunduğu sonucuna ulaşılmış ve temel para cezasında %(.....) oranında indirim yapılmış ve uzlaşma öncesi idari para cezası oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.
- (163) Bunun yanı sıra, teşebbüse uygulanacak idari para cezası 15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in (Eski Ceza Yönetmeliği) kapsamında ele alındığında da koşullar bakımından bir değişiklik bulunmamaktadır.
- (164) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 4. maddesinin dördüncü fıkrasında “uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde ondan yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir” hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, HM CLAUSE'a verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına karar verilmiştir. Sonuç olarak, teşebbüse uygulanacak idari para ceza oranı %(.....) olarak tespit edilmiştir.
- (165) Uzlaşma metninin Kuruma gönderilmesi için anılan teşebbüse ara kararın tebliğinden itibaren 15 gün süre verilmiştir. Uzlaşma ara kararına istinaden HM CLAUSE tarafından uzlaşma metnini kabul ettiğine ilişkin yazı ise 30.07.2025 tarih ve 71460 sayı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (166) HM CLAUSE tarafından sunulan uzlaşma metnine aşağıda yer verilmektedir:
- (167) “Rekabet Kurumu II. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanlığının 17.07.2025 tarih ve E13183850-050.01.04-119608 sayılı yazısı ile Rekabet Kurulunun Müvekkil Şirket hakkında başlatılan soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde, uygulanabilecek azami idari para cezasının oranının %(.....) ve 2.586.983,88.-TL tutarında olacağına dair 25-26/627- MUA sayılı Ara Kararı bildirilmiştir.
- “Sayın Kurulun Ara Kararına ilişkin beyanlarımız aşağıda sunulmaktadır.

⁷⁵ Benzer şekilde Mülga Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi de bir katı oranında artış öngörmektedir.

Şöyle ki; Müvekkil Hmclause Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş., uzlaşma sürecinin devam ettirilerek Sayın Kurulca nihai kararın alınmasını talep etmektedir.

1. Açıklanan durum karşısında, "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in" 8. maddesi kapsamında;

a. Müvekkil Şirket tarafından, 4054 sayılı Kanunun 4. maddesi kapsamında ihlalin bulunduğu kabul edilmektedir.

b. İhlal nedeniyle, uzlaşma süreci çerçevesinde, Kurulun 25-26/627-MUA sayılı Ara Kararında belirtilen %(....) oranında ve 2.586.983,88.-TL tutarındaki azami para cezası Müvekkil Şirket tarafından kabul edilmektedir.

c. Uzlaşma sürecinde Müvekkil Şirket, hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirilmiş olup, kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarma imkanı tanınmıştır.

d. Müvekkil Şirket, idari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların dava konusu yapılamayacağı hususunu kabul etmektedir.

3. Uzlaşma süreci sonunda Sayın Kurulca alınacak nihai kararda, dosyaya daha önce sunmuş olduğumuz dilekçelerimizde detaylı olarak açıklamaya çalıştığımız hususlar, hafifletici nedenlere ilişkin beyanlarımız ve Kurul'un resen dikkate alacağı diğer hafifletici nedenlerin de dikkate alınmasını bir kez daha talep etmekteyiz."

(168) Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında;

"1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:

- a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,
- b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,
- c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,
- ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı."

hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda HM CLAUSE tarafından gönderilen uzlaşma metni incelendiğinde, ilgili metnin Uzlaşma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan tüm unsurları içerdiği görülmüştür.

(169) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise;

"(1) Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespiti ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır."

hükmüne yer verilmiştir.

(170) Söz konusu hüküm uyarınca, Kurulun 17.07.2025 tarihli ve 25-26/627-MUA sayılı uzlaşma ara kararı ile HM CLAUSE tarafından sunulan uzlaşma metninin incelenmesi çerçevesinde; Kurulun 07.11.2024 tarihli ve 24-45/1055-M sayılı ve 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1169-M sayılı kararları uyarınca yürütülen soruşturmanın HM CLAUSE bakımından uzlaşma usulü ile sonlandırılması sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

(171) Rekabet Kurulunun 07.11.2024 tarihli ve 24-45/1055-M sayılı ve 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1169-M sayılı kararları uyarınca 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen

soruşturma kapsamında 17.07.2025 tarihli ve 25-26/627-MUA sayılı sayılı uzlaşma ara kararına istinaden gönderilen uzlaşma metinleri; Hazera Tohumculuk ve Ticaret AŞ tarafından gönderilen 30.07.2025 tarih, 71461 sayılı, HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından gönderilen 30.07.2025 tarih, 71460 sayılı ve Vilmorin Mikado Tohumculuk AŞ tarafından gönderilen 30.07.2025 tarih, 71462 sayılı yazılar ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Uzlaşma metinlerinde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranları ve tutarları teşebbüsler tarafından açıkça kabul edilmiş olup,

1. HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından soruşturma tarafı bazı teşebbüsler ile rekabete duyarlı bilgi değişimi gerçekleştirmek yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine,
2. Bu nedenle, HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (d) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden % (.....) oranında olmak üzere 3.449.311,84-TL idari para cezası uygulanmasına,
3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak % (.....) oranında ve 2.586.983,88-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
5. Böylece Rekabet Kurulunun 07.11.2024 tarihli ve 24-45/1055-M sayılı ve 12.12.2024 tarihli ve 24-53/1169-M sayılı kararları uyarınca yürütülmekte olan soruşturmanın HMCLAUSE Tohumculuk Tarım Sanayi ve Ticaret AŞ bakımından uzlaşma usulü ile sonlandırılmasına

25-29/685-414

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.